

SÖKAREN

NR10

1976

LÖSNUMMERPRIS 5:00 inkl moms

ANANDA MARGA

Ananda Marga är en andlig och social rörelse som startades i Indien 1955. Den syftar till frigörelse av jaget genom yogaövningar och meditation samt till betjädnande av människorna. Rörelsens ledare Shri Shri Anandamurti sitter fängslad sedan december 1971 och har fastat i över tre och ett halvt år som protest mot

behandlingen av honom själv och av rörelsen. I september väckte en medlem av Ananda Marga i Sverige uppmärksamhet genom att hota bränna sig till döds om inte regeringen gjorde något för rörelsens ledare. Se sidan 2! (Bild: Rein Vålme)

”Glädjens väg”

I motsats till andra religioner i Indien är Ananda Marga intensivt och kritiskt engagerad i samhällsfrågor. Rörelsen är numera förbjuden där, och flera av dess ledare har fängslats.

Text: SM

Bilder: Rein Vålme

I Indien har tre munkar i den andliga och sociala rörelsen Ananda Marga (som betyder glädjens väg) bränt sig till döds i protest mot de indiska myndigheternas behandling av Ananda Margas ledare och grundare Shri Shri Anandamurti (eg. P. R. Sarkar) vilken sedan 31 december 1971 sitter fängslad, anklagad för anstiftan till mord.

Anandamurti säger att man försökt döda honom i fängelset genom att vid ett tillfälle ge honom gift i maten och att han vägras riktig läkarvård. Bl a i protest mot detta har han fastat sedan 1 april 1973 — han intar endast viss flytande föda. Han kräver ett återupprättande av de regler som gällde för honom i fängelset till den 31 december 1972 och som innebar att han fick motta mat från sitt eget hem, att besökare kunde träffa honom i hans cell och att de fyra Ananda Margis som arresterades tillsammans med honom, fick vistas i hans cell. Han kräver också att falska anklagelser mot medlemmar av Ananda Marga skall återtas och att Ananda Margis som hålls fängslade på falska grunder ovillkorligen skall frisläppas samt att det skall göras en rättslig undersökning av förgiftningen av honom i fängelset den 12 februari 1973.

Tills samtliga dessa krav har tillmötesgåtts fortsätter Anandamurti att fasta, och han är sedan länge så svag att det är stor fara för hans liv.

Vad är nu Ananda Marga för en organisation? Jo, det är en andlig och social rörelse, grundad av Anandamurti 1955, vilken står i opposition till den nuvarande indiska regimen och samhällsordningen. Man angriper den omfattande korruption som finns, och man vill ha en inre, andlig, förändring av människorna och påverka samhället till större rättfärdighet på grundval av idén om alla människors lika värde. Man vill tjäna mänskligheten bl a genom olika slag av välgörenhet: utspisning av fattiga, upprättande av sjukhus, barnhem, skolor m m. Ananda Marga är motståndare till kapitalism, marxism och kastväsende. Man vill att moraliskt högtstående personer skall stå i spetsen för landet och leda det utifrån medmänskliga och humanitära ideal.

Men Ananda Marga har förbjudits i Indien. Flera av dess ledare har fängslats. Den indiska regeringen förklarar att Ananda Marga inte är en andlig rörelse utan en politisk sammanslutning av fascistisk typ, vilken strävar efter att störta den nuvarande demokratin — om så behövs med våld. Inom den förbjudna rörelsen hävdar man att alla anklagelser mot den är falska — inklusive anklagelsen för anstiftan till mord, som riktas mot Anandamurti.

Inom svenska grenen av Ananda Marga gjorde man under ett par år vad man kunde för att förmå mass-

media att skriva om rörelsen och dess ledare och förmå svenska regeringen att ta sig an saken. Men inget resultat uppnåddes. Massmedia var inte intresserade, och inte heller regeringen. Men så, i september, vid tiden för riksdagsvalet, gick 20-årige Sten Rodenberg ut med ett hot (beslut) att bränna sig själv till döds, om inte regeringen före en viss tidpunkt — som var mycket nära — gav en försäkran att man skulle engagera sig för Anandamurtis sak. ”Hotelsebrevet” sändes till UD, massmedia och ett antal privatpersoner. Samtidigt höll sig Sten Rodenberg dold: ingen visste var han fanns.

Utrikesministern förklarade snabbt i ett brev att han var beredd medverka till att FN:s kommission för de mänskliga rättigheterna tog upp frågan. Då detta svar inte tillfredsställde Sten Rodenberg, gjorde Olof Palme ett uttalande, där han försäkrade att svenska regeringen undersökte möjligheten att i FN göra något för Anandamurti.

I slutet av september träffade jag Sten Rodenberg i Ananda Margas lägenhet i Gröndal, Stockholm. Jag bad honom ”berätta sin historia”. Vem var han? Vad hade han för andlig bakgrund, och hur kom han in i Ananda Marga?

— Jag har alltid varit intresserad av meditation, yoga och allt mystiskt, sa Sten, även parapsykologi

och magi — ända sedan jag var liten. Och från de intressena kom jag mer och mer in på religion och filosofi. Jag upptäckte att gränserna mellan parapsykologi, magi och religion var flytande.

Var det framför allt österländska religioner som du intresserade dig för, eller var det religion överhuvudtaget?

— Jag fick ju som andra lära mig kristendomens dogmer i skolan, men mycket av det där var omöjligt att godta, eftersom jag tyckte det stred mot förnuftet. Så jag började vända mig till österländsk religion. Men samtidigt studerade jag djupa kristna tänkare, bl a mystiker, och blev mer och mer intresserad av den kristna religionen, började inse vilka värden som fanns där. Särskilt genom min kontakt med Liberala Katolska Kyrkan såg jag att kristen tro kan vara förenad med en mycket högtstående filosofi. LKK erkänner även andra religioner och fördömer dem inte.

Sten Rodenberg ser ingen sträng gräns mellan de olika högre religionerna, tex kristendomen, islam och hinduismen. Däremot finns det, säger han, inom varje religion både primitiva tolkningar och högtstående filosofiska begrepp. Hinduismen har tex den högtstående vedantafilosofin, men där finns också primitiva riter och dyrkan av idoler på en låg andlig nivå. På liknande sätt är det inom kristendomen.

Sten anser också att tanken att individen i sitt väsen är förenad med Gud inte är något speciellt för hinduismen och vedanta. Jesus sa att ”jag och Fadern är ett” och att ”Guds rike är invärtes i eder”. Och idén om alltings enhet finns inom mystisk kristendom, tex hos Mäster Eckart, vilkens upplevelser ligger mycket nära den vedantiska mystiken.

Hur fick Sten kännedom om Ananda Marga? Jo, det var en lärare från rörelsen vid namn Dada Mahesha som höll föredrag på Klubb Kamelen hösten 1973.

— Jag blev mycket inspirerad, men eftersom jag redan mediterade efter ett annat system, tyckte jag att jag skulle fortsätta med det. Lära-

ren reste till Norge, och jag hade ingen kontakt med rörelsen. Men ett halvår senare, när jag stod och sålde böcker i Vattumannen, kom Dada Mahesha in där, och han kände igen mig, kom till och med ihåg mitt namn och frågade hur det gick med min meditation. När jag berättade om det, anmärkte han att ”jag tycker inte att det här går så värst bra, det utvecklas inte som det skall”.

— Det visade sig att vi båda skulle åka till Vattumannens fest i Uppsala. Vi satt på bussen en och en halv timme och pratade. Sedan samtalade vi också på återvägen. Och sedan jag följande dag talat med honom i fem timmar, beslöt jag att gå med i Ananda Marga.

Hur är den meditationsmetod som lärs ut inom Ananda Marga?

— Det är en mycket direkt metod. Man väljer olika föremål att meditera på, bilder eller saker. Sinnet tar form efter det man mediterar på. Om jag går och tänker på ett fysiskt föremål, så influeras sinnet av det föremålet. Om jag ständigt

tänker på mat, så känner jag mig hungrig. Om jag tänker på blommor, så attraheras jag av blommor, när jag ser sådana. Ananda Margas metod är att meditera på det djupa och mest subtila som finns för att göra sinnet allt mer förfinat.

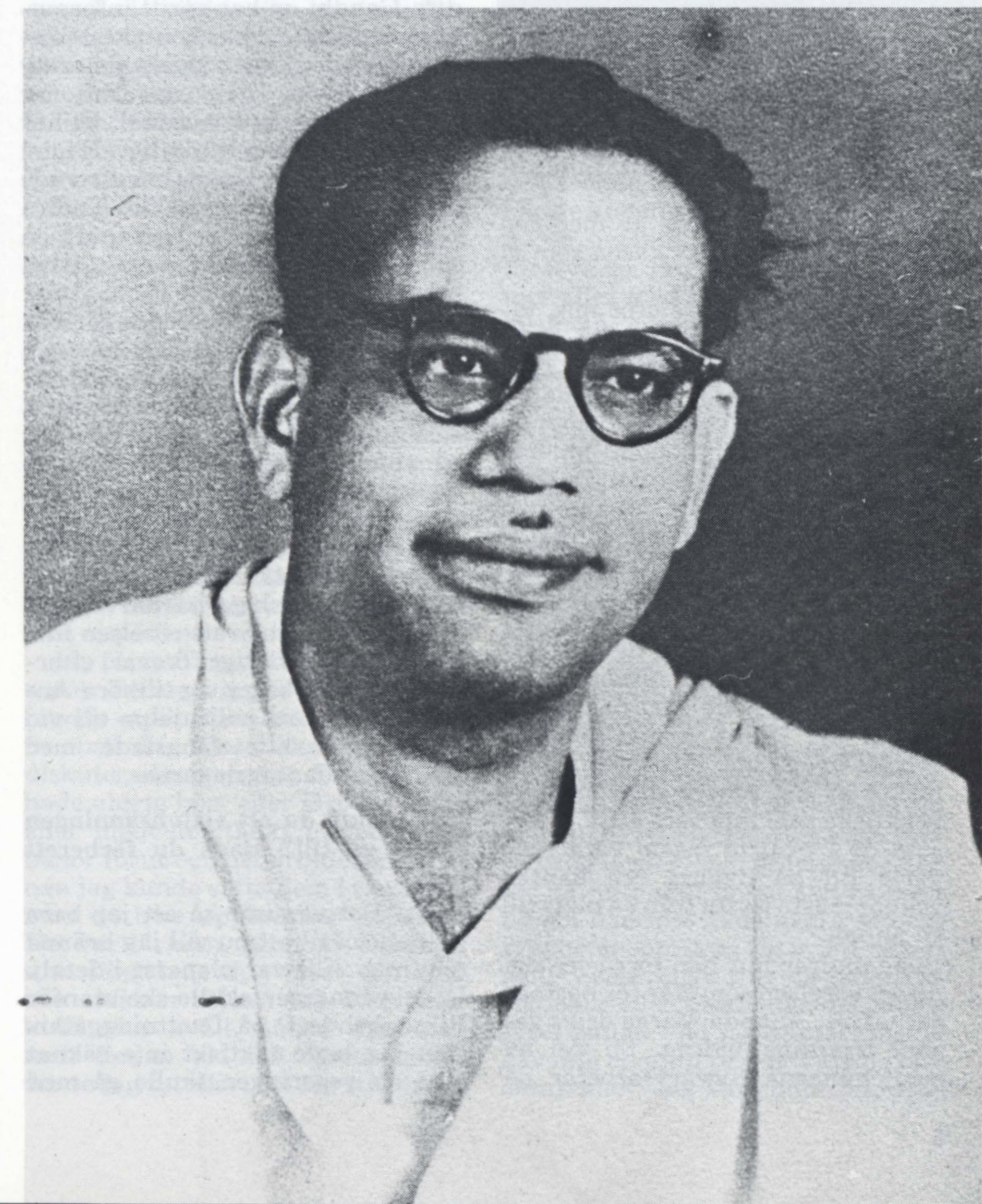
— För att uppnå det mest förfinade sinnestillståndet tar man det som ligger närmast och är renast, nämligen sitt eget jag: man mediterar på att nå sitt eget sanna jag. Man väljer ett meditationsobjekt som är så fint att det inte hindrar några tankar, för alla tankar måste komma till uttryck, men inte heller styr tankeflödet, så att man blir bunden i en viss riktning, för då blir man i viss mån inskränkt. Man måste ha ett objekt för sinnet, ty sinnet kan inte existera utan ett objekt. När man mediterar måste man ta det mest förfinade objekt som man kan finna.

Är en blomma ett tillräckligt subtilt föremål att meditera på?

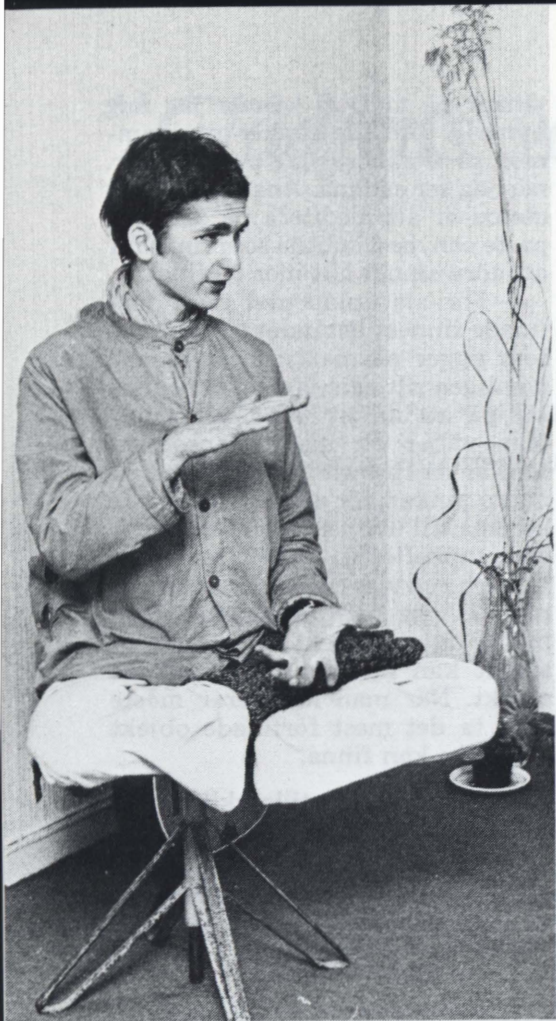
— Sinnet är mer subtilt än en blomma, så om man mediterar på en blomma, kommer den i stället

Sten Rodenberg hotade tända eld på sig själv för att svenska regeringen skulle agera för Ananda Margas ledare Shri Shri Anandamurti.

Det pågår en rättegång mot Prabhat Ranjan Sarkar. På grund av hans svaghet under en långvarig fasta bärs han in i rättegångssalen på bår.

för att upplyfta sinnet att dirigera det i en viss riktning och förgrova sinnet. Blomman kan ge inspiration och hjälpa till koncentration, men den kan inte hjälpa en att finna sitt eget sanna jag.

Denna snabba skiss av metoden är det närmaste dess kärna som vi kommer denna gång.

Sten, som sitter framför mig, talar långsamt och distinkt. Hans framställning bär prägel av en klar, saklig övertygelse utan fanatismens tonfall. Han är klädd som en munk. Jag frågar honom om han numer är munk inom Ananda Marga. Ja, han menar att det kan man väl säga, fastän han ännu inte är riktigt "färdigutbildad" som lärare. Han förklarar att det inom rörelsen finns två slags människor, som båda är lika viktiga, dels de som gifter sig och måste ta ansvar för en familj, och dels de som helt ägnar sig åt att "tjäna mänskligheten" och att bygga upp missionen. Människor av det senare slaget kan av praktiska skäl inte vara gifta, eftersom de i princip måste vara redo varje tid på dygnet och kanske snabbt måste flytta från en plats till en annan.

Jag undrar hur han försörjer sig. Är det rörelsen som står för kostnaderna? Ja, Ananda Marga drivs genom frivilliga bidrag. En del av medlemmarna förvärvsarbetar på

heltid, andra tar jobb under en tid för att få in pengar.

Hur många medlemmar eller anhängare har rörelsen i Sverige?

— Ett 1 000-tal personer har lärt sig meditationsmetoden. Något formellt medlemskap finns inte. Men de som mediterar regelbundet efter Ananda Margas metod samt försöker följa rörelsens ideal kan räknas som Ananda Margis. De kan vara ungefär 500 stycken i vårt land.

Vid mitt besök en torsdagkväll deltog åtta personer i meditationen, fyra män och fyra kvinnor, samtliga ungdomar.

Ananda Marga i Sverige har tidigare försökt rikta vårt samhälles uppmärksamhet mot behandlingen av rörelsens ledare Anandamurti i Indien genom en fastedemonstration på Sergels torg i Stockholm.

— Vi fick in 12 000 namnunderskrifter, som lämnades till svenska regeringen. En person från Uppsala satt en månad och fastade på Sergels torg. Vi har också skrivit till svenska myndigheter och till Indira Gandhi, vi har spritt informationsmaterial, vi har kontaktat parlamentsledamöter i skilda delar av världen, olika hjälporganisationer och Amnesty International. Vi har gjort allt som varit möjligt. En del människor har blivit intresserade och några har skrivit till Indira Gandhi, men de har inte haft en sådan position att de kunnat driva saken med kraft.

— I det läget, när vi hade försökt allt och det samtidigt blev mer och mer nödvändigt att snabbt göra något, beslöt jag att offentliggöra ett beslut att bränna mig själv till döds på allmän plats, om inte svenska regeringen gav garantier för att den skulle engagera sig i saken.

— Rättegången mot Anandamurti har nu inletts i Indien samtidigt som undantagslagarna har trätt i kraft. Det innebär att rörelsen inte kan ha något riktigt försvar, eftersom alla som säger sig tillhöra Ananda Marga och vill hjälpa till vid rättegången blir fängslade med stöd av undantagslagarna.

Hur tänkte du att självbränningen skulle gå till? Hade du förberett den?

— Ja. Det var inte så att jag bara fick ett infall att nu vill jag bränna upp mig. Allt var planerat i detalj. Dödsbränningen skulle ske utanför Riksdagshuset, på Drottninggatan. Och jag hade faktiskt inte räknat med att regeringen skulle gå med

på mina krav.

Så du trodde att du skulle vara död vid det här laget?

— Ja, eller snarare ha lämnat denna existens.

Sten fick alltså ett för honom fullt acceptabelt gensvar från regeringen. Det första brevet från utrikesministern var visserligen vagt formulerat, och Sten visste då inte riktigt hur han skulle ställa sig. Men sedan kom bekräftelse i handling genom att regeringen sände ett telegram till den svenska FN-delegationen i New York. Och i ett TT-meddelande förklarade Olof Palme att svenska regeringen i FN undersöker vilka möjligheter som finns att göra något för Ananda Margas ledare.

Hur fick du reda på regeringens beslut?

— Jag ringde upp UD.

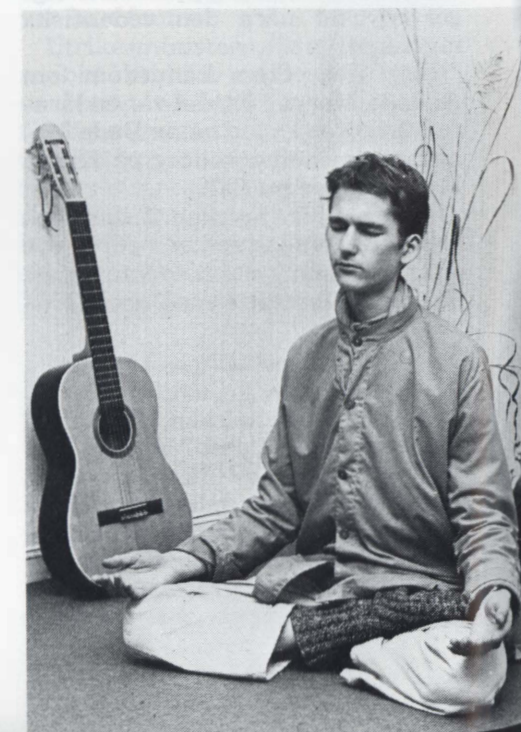
Var befann du dig då?

— Jag var hela tiden i Stockholm. Men inte i Ananda Margas lägenhet. Mina kamrater visste inte var jag fanns.

Står ditt hot kvar, ifall ingenting vidare skulle ske i denna sak?

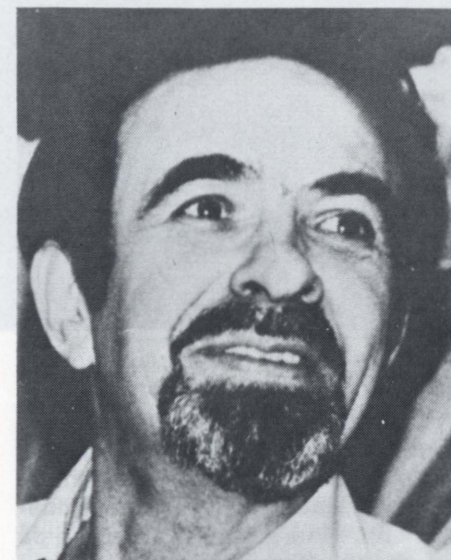
— Nej.

Sten Rodenberg uttrycker en önskan att massmedia nu skall rikta sin uppmärksamhet mot Anandamurti och hans situation och på undertryckandet av den andliga och sociala rörelsen Ananda Marga, som strävar efter att upprätta ett bättre samhälle på strängt etisk grund, i Indien och även i andra länder. Rörelsen har sammanlagt flera miljoner anhängare i många länder. Det behöver väckas en folkopinion, anser han, på samma sätt som ifråga om Vietnam och Chile.

En lärare och hans elever

AV ANNA C. BORNSTEIN

Anthony Damiani är en enkel man i besittning av stor filosofisk visdom, som framför allt inspirerats av Paul Brunton. Anna Bornstein har lärt meditation, filosofi och astrologi av honom i Amerika.

Jag har aldrig trott att jag kom till Ithaca av en slump.

Det var min längtan som förde mig dit. Hjärtat är en skicklig stigfinnare och behöver varken karta eller kompass när tiden är mogen för att det skall finna de sina och en människa är redo att påbörja återfärden till sitt andliga hem.

Så gott jag kunnat och oftast i blindo hade jag försökt följa mitt livs "röda tråd" som lett till en fördjupad livskänsla men också till ensamhet och ett smärtsamt spänningsförhållande mellan mitt yttre och inre liv. Bakom mig hade jag en rad känslomässiga besvikelser, som satt som ett starkt sug nedåt i mellangärdet, men också några skimrande genomlysta ögonblick och stunder som tycktes lyda under helt andra lagar än vanliga upplevelser och som trots sin ogripbarhet och flyktiga natur satt djupa spår hos mig. Dessa erfarenheter bar jag

med mig som en hemlig skatt. Jag grubblade ofta över dem, fastän jag saknade ord för dem och aldrig kunnat sätta dem i samband med något jag läst eller hört om. I mitt stilla sinne brukade jag tänka att dessa upplevelser förändrat mig och gjort mig till en främling för det enda liv jag verkligen kände till, som människor levde omkring mig.

Jag var tjugosju år, fränksild, mor till två små gossar och mycket rotlös den tidiga sommardag när jag kom resande genom Ithaca på väg till New York City med en Greyhoundbuss. En smal brant backe leder ned till den lilla universitetsstaden som ligger utbredd på Cayugasjöns sydliga stränder. Det var ingenting betagande över denna syn. Ändå väckte den en stark förväntan och lyckokänsla hos mig, som jag inte förstod. I stället för att fortsätta resan beslöt jag att stanna, och snart hade jag inrättat mig i en liten lägenhet i närheten av Cornelluniversitetet.

En kväll bara någon vecka efter min ankomst när jag kom gående på Ithacas huvudgata såg jag att det fortfarande lyste i en liten bokhandel med det ovanliga namnet "American Brahman". Jag kastade en blick in genom fönstret och tänkte skynda förbi. Men till min egen förvåning öppnade jag i stället dörren och steg in. Därinne satt en medelålders man, med ett strängt intensivt ansikte, inbegripen i en filosofisk diskussion med en liten grupp ungdomar. Någon drog fram en stol, innan jag hann fly ut i nattens skyddande mörker.

Jag förstod ingenting av vad som sades, dels på grund av de främmande orden, men också därför att de abstrakta filosofiska frågor som diskuterades var nya för mig. Jag hade aldrig hört eller läst om detta eller medvetet tänkt utmed dessa banor förut och det dröjde länge innan jag kunde sätta dem i samband med de inre upplevelser jag haft. Det var läraren, Anthony Damiani som fängslade mig mest och som var orsaken till att jag återvände kväll efter kväll, månad efter månad. Redan vid det första mötet visste jag intuitivt att jag stod inför

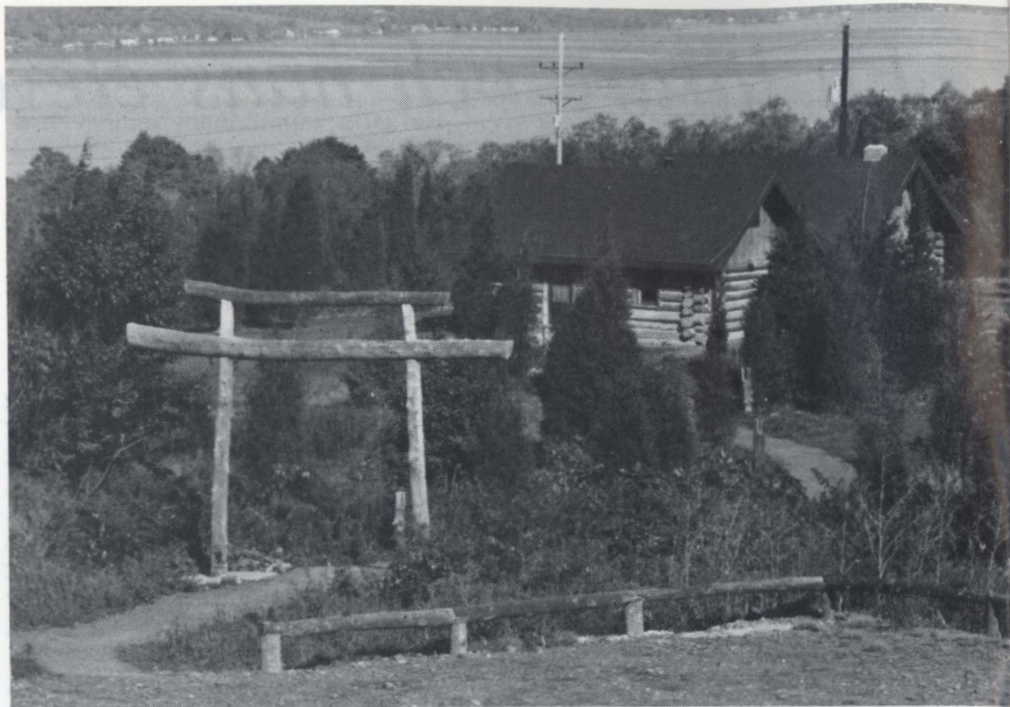
en människa som kände till de inre hemligheter som jag själv bara snuddat vid och som hade en mycket djupare livserfarenhet än jag. Jag anade att han kunde hjälpa mig, men det tog lång tid innan jag förstod hur och på vilket sätt. Jag skönjde något hos Tony som väckte en stark smärtsam längtan hos mig och som smälte mitt hjärta. Ofta kunde jag inte hejda gråten när jag skyndade hemåt i mörkret.

Den lilla gruppen samlades kring sin lärare tre kvällar i veckan för att meditera, studera metafysik, psykologi och astrologi. Det mest påfallande hos ungdomarna, som var mellan 18 och 30 år, var deras frimodighet och intelligens. Med intelligens menas här inte förmåga att lagra kunskaper på hög, utan att kunna ifrågasätta upplevelser och förstå abstrakta tankegångar i relation till den egna erfarenhetsvärlden. Senare fick jag veta att flera av dem haft psykiska problem och sociala anpassningssvårigheter när de kommit till Tony. Många hade en ovanligt hög känslighet. De föresvävar mig som vackra blommor eller träd som vuxit i en fattig jordmån eller alltför hopträngda och därför blivit knöliga och missformade. Under Tonys kärleksfulla vård och ledning, med hjälp av meditation och studier började de räta ut sina lemmar och sträcka på kroppen och bli det som de var ämnade till.

För mig var det en ny upplevelse att i Tony möta en människa som på djupt allvar och med alla medel som stod honom till buds, intellektuell skärpa, djup känsla och en utvecklad intuition, hade givit sig i kast med de stora livsfrågorna.

Hela denna första tid, ja de första två åren som jag studerade för Tony, underkastade jag honom en mängd oftast mycket sluga och förädliska tester och provningar för att på mitt eget naiva sätt ta reda på om han inte hade några sådana svagheter som kom sig av att någon gång i väsentliga ting ha ljutit för sig själv eller svikit när det högre jaget kallat. Vad jag upptäckte, ingav mig en djup respekt, glädje och ödmjukhet. Jag stod inför en myc-

Timmerhuset, som Tony Damianis elever byggt vid Senecasjön, är ett centrum för studier och meditation.

ket ovanlig människa. Jag kunde ju bara förstå det som låg inom min egen erfarenhets räckvidd, men det var nog för mig. Jag lade ned min stridsyx vid hans fötter, skamsen efter varje dust, för att jag inte vågat lita till mitt hjärta.

En underbar utveckling skjuter fart när man möter en sådan människa. Erfarenheter som varit höljda i dunkel och som ofta legat som en stum värk inombords därför att man saknat en ram att passa in dem i, ljus att förstå dem med, mognar och förvandlas till verklig kunskap, en säker och trygg grund att stå på, ja en himlastege. Oftast behövs det mycket litet yttre stimulans för att detta ska ske. Ett bekräftande ögonkast, ett litet leende av samförstånd, ja så du har insett det nu. Lärarens närvaro är det väsentliga. Men utmärkande för Tonys förhållande till sina elever är även långa koncentrerade samtal där elevens vaga intuition tar form genom lärarens uppmärksamma lyssnande och blir en artikulerad tanke eller fråga, som man tack vare den inre närheten till läraren och dennes starkare ljus förmår uttala. Tony svarar med ord, så välbekanta och lättförståeliga att de ofta tycks ha kommit inifrån en själv.

Detta är en utveckling som inte bara ägde rum hos mig, utan hos många av de andra ungdomarna som dragits till Tony. Den sträckte sig ofta över många år.

På försommaren 1970 när jag började gå till klasserna, hade undervisningen pågått informellt i två år. Gruppen bestod då av 20–25 ungdomar. Nu omfattar den närmare hundralet och har för länge sedan vuxit ur den lilla bokhandeln. Man samlas i ett gediget timmerhus, som ungdomarna med Tonys tillstånd byggt på dennes egendom vid Senecasjön, fyra mil utanför Ithaca.

Tony är son till fattiga italienska immigranter. Han föddes i New York 1922 och hans första hårda läroår tillbringades på bakgatorna i slummen på Manhattans nedre östra del. Han var ett musikaliskt barn, som fann näring för själen hos de stora klassiska kompositörerna. Musiken påminde honom om det gudomliga, som han trots

omgivningens råhet och armod kände fanns förborgat djupt inom honom.

Han slutade college efter två år för att studera musik och gifte sig tidigt med Ella May, dotter till en italiensk grannfamilj. Ella May har trofast stått vid hans sida under det långa sökandet och med stora personliga uppoffringar nu även tagit skaran av elever under sitt moderliga beskydd. Hon har öppnat sitt hem för dessa ungdomar, som kommer för att tala med Tony på dygnets alla timmar. Det går inte en dag utan att hon får åtminstone fem eller sex gäster till middag. Hon deltar aktivt i studierna och utstrålar en fast tro som skänker tröst och stöd åt alla i hennes närhet.

Några år efter sitt giftermål upplevde Tony den stora vändpunkten i sitt liv, när han mötte mystikern och filosofen Paul Brunton, som kom att ge honom den avgörande impulsen till det andliga sökandet och få ett stort inflytande över hans liv.

Under de trettio år som följt sedan dess har kontakten med denne store man och tänkare varit en ständig ledstjärna och inspiration för Tony. När Paul Brunton nämns under klasserna, sker det med djup kärlek och vördnad — en ängel går genom rummet. Det gör desto djupare intryck eftersom man känner att vördnaden inte ledsagas av "blind" lydnad eller beroende. Tonys vänskap med Paul Brunton stimulerade honom till djupgående filosofiska studier och tycks ha intensifierat hans egen utveckling. I stället för att binda honom har den hjälpt till att göra honom fri.

Tony beslöt att hänge sig åt det andliga sökandet, men för hans del innebar detta att han i yttre bemärkelse fortsatte att leva ett "världsligt" liv. Han gav upp planerna på en musikerkarriär för att försörja familjen med arbeten som inte krävde någon intellektuell eller skapande inlevelse och därför möjliggjorde intensiva studier och meditation på fritiden. Fyra söner föddes i New York. Tony arbetade som hamnsjåare, kypare, bokhandelsbiträde, biljettförsäljare i tunnelbanan, ofta dubbla skift. Ella May arbetade också mellan barnsängarna, för att hjälpa upp familjens ekonomi.

En natt under ett skift på en enslig tunnelbanestation när Tony satt i sin kur, djupt försjunken i meditation, hörde han ett svagt ljud som fick honom att öppna ögonen. Han såg rätt in i en gapande pistolmynning. Plötsligt släppte rånaren skjutvapnet som föll med en skräll och störtade mot utgången.

Under en annan minnesvärd natt i New Yorks tunnelbana upplevde Tony efter många års meditation ett genomgripande mystiskt uppvaknande. Han kom vacklande ut i solen, med ett högt befriat skratt, som rullade mellan Manhattans tegelväggar och fick de tidiga morgonvandrararna att slå en stor lov omkring honom.

1965 flyttade familjen till sin nuvarande bostad, ett vackert vitt lanthus vid stranden av Senecasjön. Tony hade för avsikt att dra sig tillbaka från världen, i den mån familjeförsörjningen tillät och leva ett stillsamt kontemplativt liv. Men så blev det inte. Två söner föddes

med kort mellanrum.

De ansträngande storstadsåren tog ut sin rätt och efter ett par år i det nya hemmet drabbades han av en svår hjärtattack, som läkarna inte trodde han skulle överleva. När han tillfrisknade var han djupt förändrad. Hans främsta önskan var att dela de frukter hans sökande burit med andra behövande.

Han hyrde en butikslokal i Ithaca tillsammans med sin äldste son. Kassan räckte inte till några stora bokinköp, därför bar han dit sitt eget bibliotek av sällsynta filosofiska och mystiska verk, som han samlat under åren i New York. Med dem började kommersen. De flesta hade hans understrykningar och upplysande anteckningar i marginalen. Studenterna började komma, en efter en. Tony, som arbetade nattskift i en avgiftskur på autostradan — ett arbete som han fortfarande har kvar, tillbringade eftermiddagarna i butiken. Det var naturligt att de som köpte böcker tittade in för att samtala om dem de läst och införskaffa fler. Snart bad någon att man skulle träffas efter stängningsdags, för att inte bli störda av kunder. Det blev början till klasserna.

Arbetet i gruppen var mycket intensivt och krävde stor tankekoncentration. Tony godtog inte någon ytlig förståelse av en text, utan krävde att man skulle tränga bortom ord och begrepp för att tillgodogöra sig andemeningen. Han, som aldrig fått någon yttre ledning, hade utvecklat en grundlig studiemetod, som inte tog något för givet och inte godtog något med mindre än att det verifierats av den egna erfarenheten. Österländsk filosofi, främst Vedanta, yogalärar, astrologi, västerländska tänkare som Platon och C.G. Jung hade han tröskat igenom på detta samvetsgranna sätt, som utgjorde mer en livsprocess än enbart ett intellektuellt studium.

Att studera för att öka sin livserfarenhet och på fullaste allvar försöka förstå livet var en ny upplevelse för ungdomar som kom till gruppen. De flesta var skolade vid universitet där de ofta lärt sig betrakta kunskaper som något åtskilt från deras egentliga liv, som man kunde samla på hög — ett medel för att uppnå social prestige.

Tonys studier hade fört honom fram till slutsatsen att man för att finna sanningen måste gå bortom det dualistiska kunskapsförhållandet som förutsätter att det å ena sidan finns någon som är medveten och å den andra ett medvetandeobjekt. Ett sådant språng innebär i

praktiken att man landar utanför relativitetens och den mänskliga upplevelsens sfär, i ett oföränderligt absolut tillstånd. Men från att intellektuellt förstå detta till ett varaktigt förverkligande av denna sanning är vägen lång och mödosam.

Studierna under Tonys ledning syftar till att hjälpa eleven ut ur tankarnas fängelse. Om man vänder tanken mot medvetandet självt blir den ett redskap med vars hjälp man kan börja bearbeta de djuprotade missuppfattningar som tex ligger till grund för tron att världen är materiell och ligger utanför vårt medvetande. När man förstått världens natur, måste man skärskåda de tankeprocesser som manifesterat den och försöka förstå själva tänkandets grundläggande principer.

Intellektet skapar en värld av mentala begrepp där det upphöjer sig självt till herre under förevändning att det är verkligheten det har erövrat. Men priset för dess suveränitet är att man döms att leva som i en spegel, i tankens hermetiskt till slutna fängelse. Det intellektet förstår kan vara sant utifrån dess egen begränsade ståndpunkt, det kan belysa en aspekt av verkligheten men aldrig omfatta den helt och hållet. Detta är den första svåra läxan som Tonys elever får lära. Det sker vanligen genom ett för intellektet förödmande skeende, där det gång på gång finner sig besegrat och ställt mot väggen. Tony, som är en sällsynt skarpsinnig dialektiker och som kan genomskåda en människas underliggande motiv, åtar sig den ömtåliga och ofta otacksamma uppgiften att ombesörja detta med stor kärlek och tålmod. Han gör det möjligt för den slagne att resa sig ur spillrorna av sin tidigare föreställningsvärld och börja bygga upp en ny som är bättre och mer ändamålsenlig.

I timmerhuset lever nu fyra ungdomar, som sköter om byggnad och trädgård, upprätthåller en daglig meditationsrutin, lagar mat, tar emot gäster, städar efter klasserna och bedriver enskilda studier under Tonys ledning. Men huvudsakligen är det ett öppet centrum där gruppens medlemmar kan dra sig tillbaka under några dagar för intensiva studier och meditation och dit man går på daglig meditation. Klasser hålls tre eller fler kvällar i veckan, oftast för fullsatta hus.

Tony råder nykomlingar att bli vegetarianer. Allt drogbruk är strängt förbjudet. Några andra regler förekommer inte. Eleverna finner sig på olika stadier av sökan-

det och mår därför bäst av att lyda sin intuition när det gäller discipliner, anser han. De flesta har fasta arbeten, många är gifta och har barn. Andra åter studerar eller undervisar vid något av de närliggande universiteten. Det börjar växa upp en barnskara i gruppen som inte vet av något annat än att mamma och pappa mediterar varje dag och försvinner till klasser ett par kvällar i veckan, vilket för deras del ofta innebär att de får leka med sina kamrater hemma hos någon av gruppmedlemmarna, under överinseende av en anställd barnvakt.

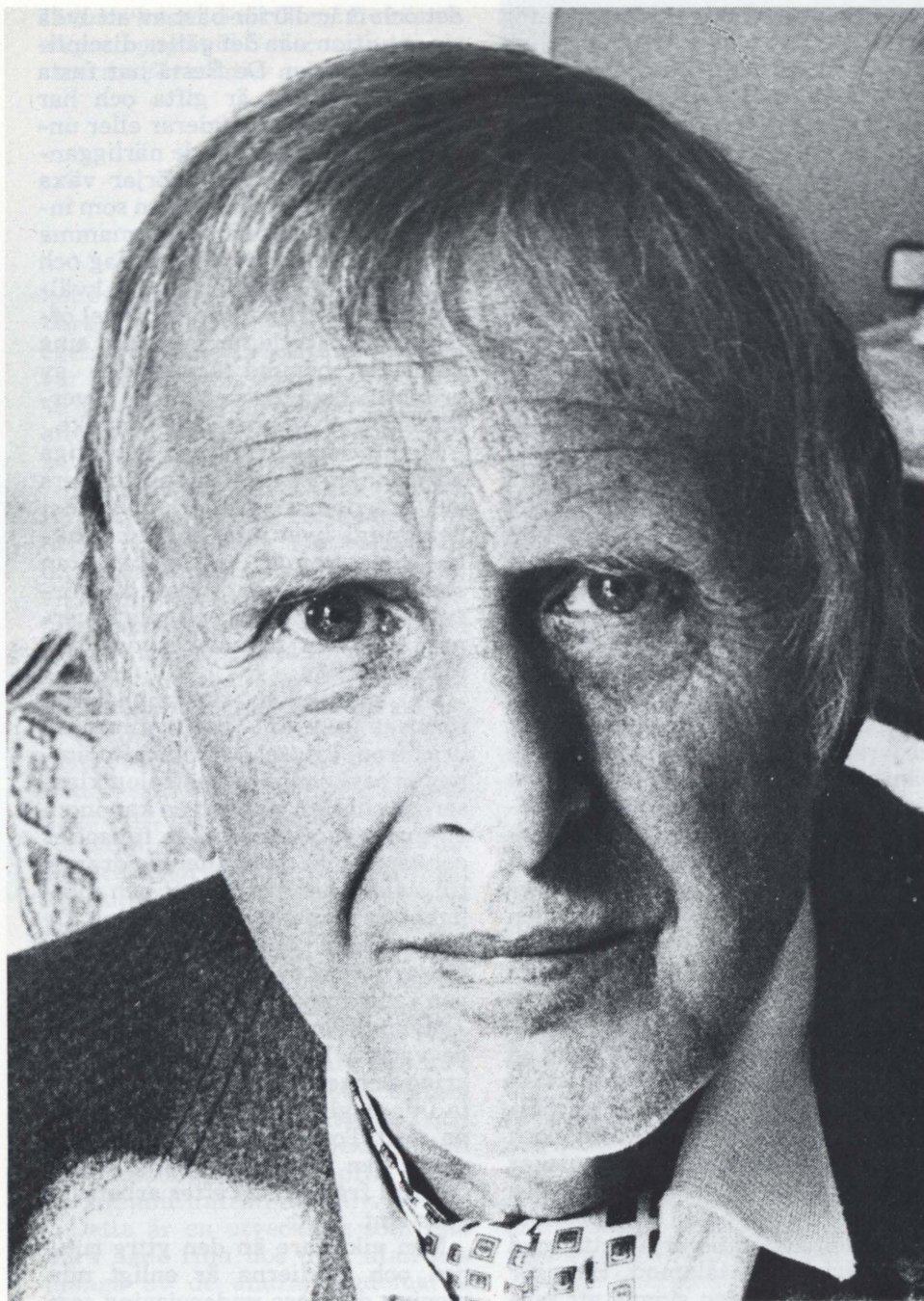
Meditation och studier är viktiga hörnstenar i dessa unga familjers och ungdomars tillvaro. När det personliga livet inte längre betraktas som ett mål i sig självt, utan som en del av ett djupare liv för enklars vardagslivet och relationerna till andra människor och blir mer naturliga.

De mänskliga skröpligheterna förvisas inte till skamvrån utan dras fram i ljuset och blir ofta ämne för psykologi- och astrologiklassernas studier. Var och en kan inom en given ram studera de filosofier och läror som de känner sig dragna till, vilket ger stor frihet och möjlighet för individuell utveckling. De regelbundna gruppmeditationerna bidrar till att svetsa samman gruppen i ett djupare avseende.

Många familjer har flyttat ut till de vackra lantliga omgivningarna kring Senecasjön för att kunna delta i de dagliga kvällsmeditationerna med Tony. Andra kommer resande den 45 minuter långa vägen med bil från Ithaca efter arbetsdagens slut.

Men viktigare än den yttre rutinen och studierna är enligt min mening den inre undervisning som äger rum. Paul Bruntons beskrivning i "Till Indien" av sitt första möte med en av sina lärare Ramana Maharshi röjer något av det mystiska och underbara förhållande som även råder här mellan lärare och elever. "... På ett oförklarligt sätt blir jag uppmärksam på allt som han kan se i mitt hjärta, mina tankar och önsknningar. Jag kan inte värja mig mot det. Det besvarar och oroar mig till en början. Jag känner att han genomskådar ting som tillhör ett förflutet som jag redan glömt. Jag är säker på att han känner till alltihop. Jag är maktlös och kan inte slippa undan. Men jag vill det inte heller. Jag har en diffus känsla av att det kommer att gagna mig i framtiden. Därför underkastar jag mig denna sko-

Forts. på sidan 17

HANS BENDER intervjuas

Av SCOTT HILL

Professor Hans Bender i Freiburg, Västtyskland, är en av världens mest kända parapsykologer, bekant i synnerhet för sina undersökningar av spontanfall, bl a poltergeister. Han är nu emeritus, men fortsätter sitt arbete.

Biofysikern Scott Hill vid Ørsted Institut i Köpenhamn har för Sökaren gjort en intervju med Bender.

Professor Hans Bender, fotograferad av Claude Thorlin under ett besök hos Friedrich Jürgenson i Mölnbo.

Hill: Du gav dig tidigt in på parapsykologisk forskning. Redan 1935 lade du fram din doktorsavhandling, som hade titeln "Psychical Automatism", vid universitetet i Bonn. Sedan har du fortsatt att vara verksam inom detta område. Vad har du haft för motiv för att specialisera dig på parapsykologi?

Bender: Den första kontakten med parapsykologiska fenomen hade jag vid 17 års ålder i England. Jag besökte en familj som sysslade en del med "andekontakt" via "ouija-bord", och jag var ofta närvarande vid deras seanser. Redan då hade jag en känsla av att vad som hände inte var så uppenbart som seansdeltagarna menade. Det var tänkbart, ansåg jag, att "budskapen" härrörde från dem som deltog i seanserna.

H: Du ansåg alltså att en "animistisk" hypotes inte kunde uteslutas?

B: Javisst, man kunde mycket väl tolka vad som skedde som stöd för den animistiska hypotesen. — Denna tidiga kontakt med "omedvetna", parapsykologiska, fenomen gjorde ett bestående intryck på mig. Och när jag 1929 studerade i Paris vid College de France och hörde föreläsningar av Pierre Janet ökade mitt intresse. Jag blev personligen bekant med Janet, som är författare till en berömd, klassisk skrift, "About Psychical Automatism" (1889), och han gav mig många tillfällen att utvidga mina studier av det "omedvetna". Janet höll själv på med parapsykologisk forskning. Han gjorde bland annat (1886) telepatiska experiment med några patienter, som "hypnotiserades" på ett avstånd av 1—2 kilometer — alltså mental fjärrsuggestion. Emellertid beslöt han sig för att inte fortsätta med detta slags forskning. Han ansåg att fenomenen inte passade så bra in i hans världsbild.

H: Men du drog inte samma slutsats. På vilket sätt gick du vidare?

B: Jag började studera vid Psykologiska institutet i Bonn och skrev min avhandling om psykisk automatism i ljuset av vad man då visste om utomsinnlig varseblivning, ESP. Vi hade turen att kunna arbeta med försökspersoner som var begåvade automatister och även kun-

de demonstrera telepati i laboratoriet.

H: Vid denna tid hade du redan bestämt dig för vilken inriktning din forskning skulle få. Dina personliga erfarenheter måste ha haft betydelse för ditt val.

B: Ja, efter de erfarenheter jag gjorde beslöt jag inte endast att fortsätta med parapsykologin, utan även att den skulle bli mitt viktigaste arbetsområde. Vid denna tid hade jag också kommit i kontakt med den omfattande parapsykologiska litteraturen i Europa och ansåg att ämnet kunde studeras på universitetsnivå med den etablerade vetenskapens metoder.

H: Med din avhandling blev du doktor i psykologi. Vad hände sedan?

B: Jag började studera medicin för att skaffa mig bredast möjliga bakgrund till studiet av de komplicerade parapsykologiska fenomenen. Samtidigt forskade jag bland annat i klärvoajans, och en rapport där- om infördes 1937 i Zeitschrift für Psychologie.

H: Hade någon vetenskaplig tidskrift i Tyskland tidigare publicerat en sådan artikel?

B: Nej, det var säkert första gången som ett vetenskapligt experiment med positiva resultat rapporterades. — 1939 avlade jag läkar-examen i Freiburg, och därefter återvände jag till Bonn, där jag fortsatte det parapsykologiska arbetet. Efter kriget kom jag tillbaka till Freiburg, där jag först som gästprofessor och sedan som full professor och dekanus höll föreläsningar i psykologi och "psykologins gränsområden", dvs parapsykologi. Under tiden 1946—1950 kunde jag, trots de fruktansvärda ekonomiska problemen under efterkrigstiden i Tyskland, grunda Institut für Grenzgebiete der Psychologie und Psychohygiene, vilket skulle ägna sig åt grundliga studier av parapsykologiska problem. Sedan 1953 har Institutet fått stöd av den schweiziska forskaren Fanny Moser, som skänkt sitt privata parapsykologiska bibliotek och gjort årliga donationer. 1954 utsågs jag till innehavare av en speciell lärostol i psykologi och psykologins gränsområden vid Freiburguniversitetets psykologiska fakultet. Detta betydde att studiet av parapsykologi officiellt integrerades i studiet av den allmänna psykologin och att avhandlingar i parapsykologi kunde läggas fram för magister- och doktorsgrad. 1967 upphöjdes denna lärostol till "honorarium", och en "avdelning för psykologins gräns-

områden" skapades, så att Institutet anslöts till universitetet.

H: Vad har du nu för planer för framtiden?

B: Sedan 1975 är jag professor emeritus. Lärostolen har övertagits av professor J. Mischo, som i över 10 år varit assistent på psykologiska fakulteten och samtidigt arbetat tillsammans med oss. Kontakterna mellan Institutet och fakulteten består alltså, och jag håller fortfarande föreläsningar om psykologins gränsområden och parapsykologi. Flera magister- och doktorsavhandlingar har skrivits i parapsykologi, t ex om de psykosociologiska aspekterna på "Gellereffekten".

H: Vad vill du säga om Institut für Grenzgebiete der Psychologie und Psychohygiene, som varit centrum för dina forskningar? Hur vill du se det utvecklas?

B: Jag önskar göra Institutet helt ekonomiskt oberoende, så att det kan fortsätta en fri parapsykologisk forskning. Jag tänker mig att det behövs en permanent personal på minst sju personer, inte bara psykologer utan även fysiker, ingenjörer etc. — En tillgång för Institutet är den unika samlingen av omkring 8 000 parapsykologiska arbeten.

H: I denna samling ingår också de unika Schrenck-Notzing- och Moser-samlingarna?

B: Ja. Det tyska kulturministeriet anser att vår samling bör få ekonomiskt stöd för sin fortsatta existens. Staten Baden-Württemberg ger oss en halvdagsbibliotekarie, och biblioteket är anslutet till Freiburguniversitetets bibliotek, så att böcker därifrån kan lånas över hela landet.

H: Hur vill du att arbetet vid Institutet skall läggas upp i framtiden?

B: Jag skulle vilja se att det gjordes noggranna studier av psykiskt begåvade personer. — För tre år sedan ägde vissa anmärkningsvärda händelser rum: i TV uppträdde en ung israelisk underhållningsartist, Uri Geller, och på detta kom en reaktion i form av ett antal "mini-Geller". Vi mottog över 2 500 hänvändelser! Det första vi gjorde var att sända ut frågeformulär samt undersöka ett antal fall. Slutligen träffade vi på några personer som kunde demonstrera dessa fenomen inför vittnen och kamera. Jag skulle särskilt vilja nämna Silvio, en 32-årig konstnär (grafiker och målare) som vi experimenterat med sedan 1975. Det första vi hade att göra var

naturligtvis att övertyga skeptikerna om att vi inte blev lurade av trick, utan att fenomenen var äkta. Vi gjorde detta genom att filma hela experimentproceduren, så att alla slag av trick hade måst komma till synes. Nu vill vi undersöka dynamiken bakom Silvios fenomen, och andras, mäta psykofysiologiska korrelat och tillsammans med fysiker från Tyskland, Danmark och andra länder bedriva sann tvärvetenskaplig forskning i internationell skala.

H: Ditt institut har alltid haft rykte om sig att undersöka spontanfall.

B: Ja, sedan 1950 har vi varit på jakt efter spökerifall, s k poltergeiststörningar, och vi har hittills registrerat 45 sådana fall.

H: Hur vill du förklara dem?

B: Med undantag av två fall, så har händelserna haft samband med ett "poltergeist-fokus", dvs en viss person har varit det omedvetna upphovet till dem. I sådana fall har vi kunnat få psykologiska och diagnostiska informationer, som gjort det möjligt för oss att tolka fenomenets utveckling som en "utlösning av inre spänning". I många fall har "fokus" utgjorts av barn i närheten av puberteten, men det har funnits några undantag.

H: Kan inte fenomenen ges en enkel, fysisk förklaring?

B: 1967, när vi studerade Rosenheimfallet, hade vi samarbete med fysiker. Dr Karger och dipl. phys. Zicha arbetade med oss, och de kunde fastställa att det inte fanns några fysiska förklaringar till poltergeistaktiviteten. Det finns utan tvivel äkta poltergeistfall — ljud hörs och föremål flyttas på ett oförklarligt sätt — men detta betyder inte att allt som rapporteras verkligen är paranormalt.

H: Vad anser du om den unge engelsmannen Matthew Manning och hans fenomen?

B: Jag känner till Matthew bara genom hans bok "Länken" och från senare personliga samtal med honom. Jag betvivlar inte att sådana fenomen, som beskrivs, kan ha ägt rum, men jag förstår inte varför två ganska långa perioder av poltergeistaktivitet inte utnyttjades för riktiga undersökningar, t ex den tid då "skrift på väggen" uppträdde i Cambridge. Det var ett lysande tillfälle för kompetenta forskare att samla data.

H: Anser du att Manning-fenomenen får förklaras animistiskt eller spiritualistiskt?

B: De är av spiritualistisk typ. Matthew är själv medveten om detta; därför har boken kallats "Länken". Jag vill inte helt utesluta den spiritualistiska hypotesen, men det skulle vara mycket svårt, om inte omöjligt, att vetenskapligt bevisa den.

H: Hur förhåller sig för närvarande spritualismen och den vetenskapliga parapsykologin till varandra? På 20- och 30-talet var det ibland svårt att skilja vetenskapsmännen från spiritualisterna.

B: Detta är en hundra år gammal fråga: kan de fenomen som är grundvalen för spiritualisternas tro, göras till föremål för nödvändiga vetenskapliga prov, så att man utan något tvivel kan fastställa att "kontakt med de döda" har skett? För närvarande finner jag inte tillräckliga skäl att utesluta en animistisk förklaring. Detta betyder inte att man helt och hållet måste bortse från den spiritualistiska hypotesen, men det betyder att de bevis som fordras för att kunna hävda en spiritualistisk tolkning måste vara utomordentligt goda. Här talar vi naturligtvis om vad som synes sannolikt — vi lägger två hypoteser på vår vetenskapliga vågskål och väljer den enklaste.

H: För närvarande går det alltså inte att med säkerhet bevisa den spiritualistiska hypotesen...

B: Nej. Som J. B. Rhine har sagt: "Den spiritualistiska hypotesen fordrar för att kunna verifieras att man kan bevisa existensen av psyket i organismen." Jag vet inte om det är möjligt att bevisa detta. Men vi är naturligtvis mycket intresserade av dessa frågor och har studerat ett antal "gränsfenomen", tex utanförkroppsliga upplevelser. Jag diskuterade ofta sådana fall med C. G. Jung, som en gång berättade om en kvinnlig patient som låg i djup narkos efter en cirkulationskollaps — hon var i teknisk mening "nästan död" — medan läkarna övervägde om de skulle avbryta behandlingen. Senare kom patienten till liv och förvånade läkarna med att i minsta detalj kunna återge vad de sagt, medan hon låg i koma. "Jag hörde er alla mycket tydligt, där jag låg", sa hon. Om dessa uppgifter är riktiga, har man kanske rätt att fråga om sambandet mellan medvetandet och en viss del av hjärnan är så väl fastställt som vi har letts till att tro. Vi har fått lära oss att uppfattningsförmågan — tex att kunna följa ett samtal — är en funktion hos cerebral cortex. Men detta kan i det här fallet uteslutas på grund av den djupa koman. Kan

alltså psyket varsebli, reagera, tänka utan medverkan av cortex? Detta kunde vara en brygga till ett svar på frågan om psyket kan existera utan organismen. Men det här är problem för den fortsatta forskningen.

H: Vad anser du om den så kallade psykiska kirurgin på Filippinerna?

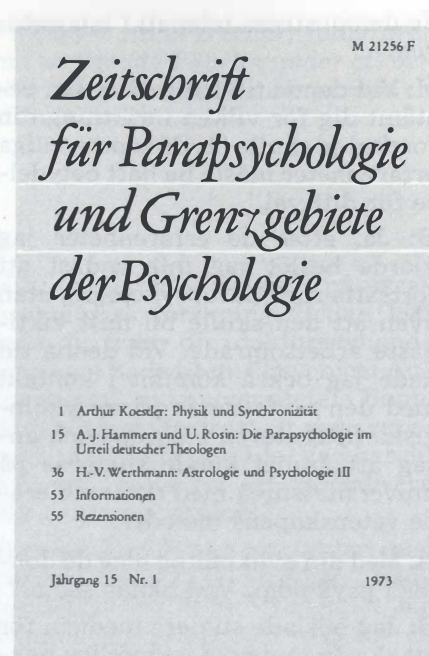
B: Jag kan bara tala om mina egna erfarenheter. Jag har sett omkring 20 operationer av Tony Agpaoa, och enligt min uppfattning var dessa inte särskilt övertygande. Sådant där kan lätt åstadkommas med trick. Det betyder inte att en patient inte kan uppvisa en viss förbättring efter att ha gått igenom denna "kirurgi", men det är högst sannolikt att förbättringen är psykosomatisk och inte organisk. Ett fall, som jag observerade, var en kvinna från Tyskland som hade en stor gallsten, vilket konstaterades före avresan. Tony tycktes öppna magen och ta bort någonting, och kvinnan kände sig oerhört mycket bättre efteråt. Senare röntgenundersöktes hon, och man såg att stenen fanns där fortfarande. Det är naturligtvis tänkbart att det finns "helare" som har äkta paranormal förmåga. Men jag tycker det är egendomligt att en normal kirurgisk procedur imiteras vid en "paranormal" operation. Jag skulle finna det hela mycket mera plausibelt om gallstenen — för att nu stanna vid detta exempel — avlägsnades genom "penetration" — materia genom materia.

H: Har du någonsin iakttagit "materia genom materia"?

B: Vi har ofta observerat det i spökerifall, tex uppträdande av stenar i stängda rum. Vi har observerat att föremål har försvunnit ur slutna behållare. Jag tycker att detta slags manifestationer är mycket mer övertygande paranormala till sin natur.

H: Kan det vara så att "operationen" bara är ett sätt att övertyga patienten om att något har hänt med honom. Jag har ofta undrat över varför en patient med hjärntumör får en "magoperation".

B: Ja, det är naturligtvis möjligt. Men vi måste hålla oss till objektiva fall. Ett fall som jag känner till var en man med en form av kräfta. Han kom lycklig hem igen, sedan han genomgått psykisk kirurgi, och kände sig 20 år yngre. Men ett och ett halvt år senare dog han av sin sjukdom. En man från Australien med multiple scleros fick behandling av Agpaoa och blev oerhört mycket bättre — han kunde gå obehindrat, klä sig, börja leva ett näs-

Professor Benders institut ger ut en parapsykologisk tidskrift.

tan normalt liv, och han skrev entusiastiskt från Australien och berättade om detta. Det var en reaktion hos en patient som trodde på healern på grund av dennes anseende. Naturligtvis får en healer som till synes kan öppna kroppen och sluta till den igen utan några spår ett enormt anseende. Det är möjligt att healern kan aktivera en självläkande kraft hos en patient som helt och hållet tror på honom.

H: Vad har du för uppfattning om Jürgensons och Raudives röstfenomen?

B: Jag har bara arbetat med Friedrich Jürgenson, som jag betraktar som en kär vän och som varit utomordentligt samarbetsvillig. Jag har aldrig arbetat med Raudive (nu död sedan ett par år) fastän han en tid bodde 50 kilometer härifrån. Han höll ofta föredrag om röstfenomenet, men det var mycket svårt att få honom att ställa upp i experiment.

H: Vad är syftet med att undersöka sådana fenomen?

B: Om fenomenen skall kunna klassificeras som paranormala, måste man kunna visa att rösterna på magnetbanden kommit dit på något oförklarligt sätt. I preliminära experiment med Jürgenson fastställde vi att det fanns framför allt tre möjliga felkällor, och dessa "hål" måste täppas till för att tillfredsställa våra kritiker. För det första: den så kallade mikrofonmetoden har olägenheten att experimentdel-

tagarna kan göra någon oavsiktlig kommentar, som de sedan glömmer och som tolkas som en paranormal röst. För det andra: det finns en möjlighet att fragment av radioutsändningar på något sätt kommer på bandet. För det tredje: brus på bandet kan tolkas subjektivt som röster.

H: Hur har ni lyckats eliminera dessa felkällor?

B: Oavsiktliga yttranden kan uteslutas genom att man använder struphuvudsmikrofoner på deltagarna och registrering på särskilda band. Vi har ännu inte kunnat göra detta på ett fullt tillfredsställande sätt. Möjligheten att fragment av radioutsändningar kommer på banden kan elimineras genom lämpligt skydd, tex en faradaybur. Den tredje felmöjligheten, att brus tolkas som främmande röster, har uteslutits genom en teknik med "synliga taldiagram"; vi har kunnat fastställa att det rör sig om verkliga röster. Vi tror att det finns fall där "signaler" (röster) uppträder på banden på ett hittills oförklarligt sätt. Men för att kunna göra rigorösa undersökningar behöver vi ett specialutrustat laboratorium.

H: Vad är det viktigaste som du har

kunnat uträtta som parapsykologisk forskare?

B: Jag skulle vilja trycka på våra undersökningar av poltergeistfenomen, där vi 1967 åstadkom ett genombrott i samarbete med forskare från andra vetenskapsområden (Rosenheimfallet); vidare kan jag nämna prekognitionsexperiment som gjordes med en holländsk sensitiv, Gerard Croiset, i samarbete med min värderade kollega, professor W.H.C. Tenhaeff. Och så har vi arbetat med aktrisen Christine Mylius, som nu pågått i över 20 år. Hon sänder oss regelbundet utskrifter av sina (ev. prekognitiva) drömmar och informerar oss också om när, senare, en händelse i hennes liv tycks stämma med en dröm hon haft. Detta ger oss möjlighet att undersöka dessa fall i detalj. Materialet är så stort att vi är överlastade; hon har sänt oss beskrivningar av över 2.600 drömmar! Vi har bara kunnat dokumentera ett fåtal fall, tex Gotenhafenfallet, som blivit internationellt berömt. Det finns också experiment som vi ännu inte har publicerat i detalj, tex en serie försök som gjorts av en av mina assistenter, vilken över ett avstånd på 10 meter i ett avskilt rum försökte motta ESP-symboler från fem olika "sändare" och fick ett mycket stort antal träffar, långt överskri-

dande slumpen — det är en sannolikhet av en på 10²⁹ för att detta skulle inträffa. Vi har också gjort en serie experiment, där två personer försökt förutsäga ordningsföljden av nummer från en elektronisk slumpgenerator. De experimenter har också gett träffar utöver vad slumpen skulle medge.

H: Är det något särskilt du vill säga till våra skandinaviska läsare?

B: Jag skulle vilja understryka att studiet av parapsykologiska fenomen måste vara ett tvärvetenskapligt arbete. Inte endast psykologi, utan också bland annat teologi och naturvetenskaper kommer med i bilden. Även studiet av primitiva kulturer kan leda till viktiga upptäckter. 1968 reste en av våra medarbetare till Afrika för att studera "medicinmän".

H: Ja, jag minns att han på konferensen i Freiburg 1968 berättade att han studerat en man som kunde döda kycklingar på avstånd vid en bestämd tid. Forskaren uppgav också att han själv hade lärt sig hur man gör... Mycket praktiskt för icke-vegetarianer! Och en viktig påminnelse att en del fenomen "ute på fältet" bör studeras bättre!

Tack, professor Bender, för ett intressant samtal!

PRIS 50 KR
KÖP, LÄS och ANVÄND
DENNA BOK

Bli mer dig själv —
uppnå större förståelse
BESTÄLL IDAG!

SCIENTOLOGYKYRKAN
I SVERIGE,
STOCKHOLMS-
FÖRSAMLINGEN
Kammakargatan 46
111 60 Stockholm
Tel. 20 19 55

Om den inte är tillgänglig på ovannämnda adress, beställ den direkt från förlaget, Scientology Publications Organization, Jernbanegade 6, DK-1608 Köpenhamn V, Danmark.

Copyright © 1975
av L. Ron Hubbard
EFTERTRYCK FÖRBJUDES
Scientology är en tillämplad
religiös filosofi

DET MÄNSKLIGA SINNET ... NÄR ALLT ANNAT SLÅR FEL LÄS ANVISNINGARNA

"Dianetiken... var som en blixtnad från klar himmel. Människan hackade och sågade, elchockade och injicerade, lärde ut och moraliserade, dömde och hängde, samt satte folk i fängelse med stor entusiasm, utan att ha något som helst hum om vad som var orsaken till att människor gjorde som de gjorde, eller vad som var orsaken till att människan var sjuk eller frisk.

Svaret på detta, och den punkt där man börjar, var och är fortfarande Dianetiken" L. Ron Hubbard

Skicka mig ex av boken DIANETIK: DEN MODERNA VETENSKAPEN OM MENTAL HÄLSA av L. Ron Hubbard

Jag betalar med check ☐
Jag betalar per postförskott ☐
Jag betalar per postgiro nr 50 09 41-0 ☐

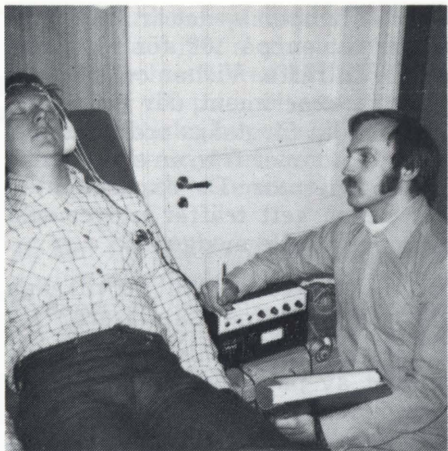
Namn

Adress

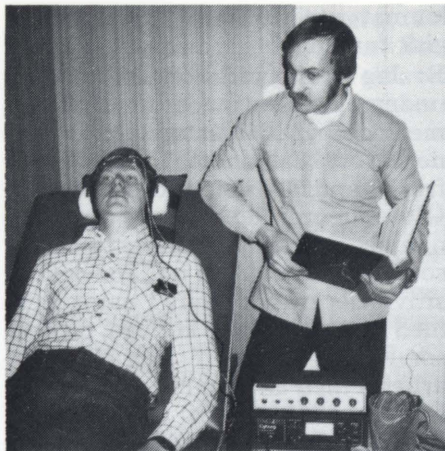
Postadress Tel

Alla beställningar levereras inom 24 timmar
Scientologykyrkan i Sverige, Stockholmsförsamlingen
Kammakargatan 46, 111 60 Stockholm. Tel. 08/20 19 55

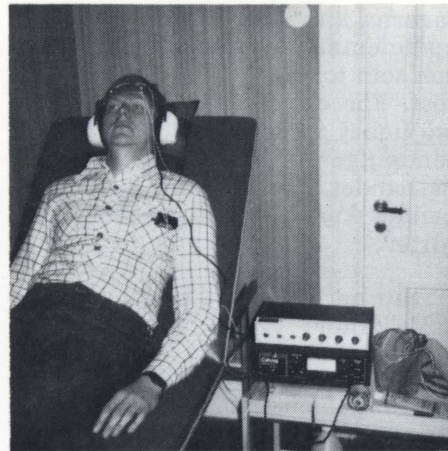

Juri Vaba har fäst en elektromyograf i pannan på Georg Wikman. Instrumentet är ytterst känsligt för de allra minsta muskelspänningar.

Genom hörlurarna kan Georg avlyssna hur väl han lyckas slappna av. Tonhöjden förändras tydligt. — Ja, så ska det låta! Det är på rätt väg!

Nu fortsätter Georg själv övningen. Snart går det allt bättre och bättre.

ATT LYSSNA PÅ SIG SJÄLV

Av Bertil Nilsson

Alla som tränar yoga, mediterar eller provar avslappningsövningar, frågar sig stundom: Är jag på rätt väg? Är det så här det skall kännas? Hur väl har jag lyckats, kanske kan jag utveckla detta ännu mera?

Och inte många lärare är så oerhört avancerade att de verkligen kan "krypa innanför skinnet" på eleven och säga: "Ja, detta är rätt sinnesstämning!" De flesta får försöka bedöma resultaten efter yttre tecken och muntliga utsagor om "hur det känns".

Sällan kan vi uppleva *exakt* hur andra människor tänker och känner och alltför lättvindigt tillämpar vi principen "på sig själv känner man andra".

Ny teknik

Nu har det dock konstruerats så känsliga instrument att de mäter funktioner som man tidigare trodde att det var omöjligt att få grepp om. Sk lögnedektorer har länge varit kända. Från USA och andra håll kommer då och då uppgifter om nya märkliga forskningsrön, ofta gjorda i samband med hjärnforskningen, som blir alltmer avancerad.

I USA har det blivit väldigt populärt att "träna alfa" — att försöka nå ett skönt, avslappat, mottagligt tillstånd som karakteriseras av alfa-rytm från hjärnan. Tyvärr sker det ibland utan särskilt sakkunnig ledning och resultaten varierar. Men många är mycket nöjda med

vad de uppnår.

Biofeedback — som denna nya metod kallas — uppvisar annars de bästa resultaten när det gäller att med hjälp av sitt eget tänkande komma tillrätta med fysiska besvär. Ofrivilliga muskelspänningar, högt blodtryck, migrän, spänningshuvudvärk, astma, magsår, sömnlöshet och spänningar inför barnafödsel är tillstånd som visat sig väl lämpade för biofeedbackträning. Patienter som drabbats av hjärnblödningar och muskelförlamningar har också kunnat återvinna rörelseförmåga och andra funktioner genom biofeedback, ibland efter överraskande kort tids träning.

Dessutom har långt komna yoga-

adepter verkligen kunnat demonstrera sin förmåga att behärska sådana fysiologiska processer som tidigare alltid ansetts automatiska och omöjliga att medvetet påverka. Nu har det också visat sig att de allra flesta människor fort lär sig hur detta går till, med de snabbregistrerande instrumentens hjälp!

God vägvisare

— Ja, instrumentet kan liknas vid orienterarens kompass, säger Tava Juri Vaba, som hösten 1975 startade Sveriges hittills enda Biofeedback-institut i Göteborg, sedan intresset från medicinar- och psykologkretsar börjat spridas ut till allmänheten.

BIOFEEDBACK — vad är det?

Ordet är sammansatt av bio, vilket betyder liv, samt feedback, "återkoppling" — signaler om hur väl t ex muskelavslappning lyckas kommer nästan omedelbart (efter någon tiondels sekund) i form av mätarutslag, ljud- eller ljussignal.

Medvetandet, hjärnan, får genom hörsel- eller synintryck information om hur övningar framskrider, på ett mycket tydligare sätt än det vanliga att man bara "känner på sig" (som det brukar uttryckas).

Mätinstrument finns av många skilda slag. Det väsentliga i situationen är att man får tydliga besked om också mycket små förändringar i sin kropp (t ex muskelspänning, hudtemperatur, puls) eller i hjärnaktiviteten (t ex om alfa- eller betavågor dominerar för tillfället). Härigenom får man också unika möjligheter att "känna in" önskvärda tillstånd. Därefter klarar man sig utan hjälp av instrument.

— Den som övar får besked om rätt väg och lär sig efterhand känna igen vissa fysiologiska och psykiska tillstånd. Till en början sker det kanske slumpmässigt, men snart blir det på ett alltmer medvetet och systematiskt sätt. Information om vad som sker är mycket viktigt, det får inte bli någon övertro på apparater.

— Biofeedbackträning ger ökad vitalitet, psykisk balans och avspänning på samma sätt som tex autogen träning, zen, yoga eller meditation. Men resultaten kommer oftast snabbare, eftersom man får så tydliga besked också om små framsteg.

Tava Juri Vaba, som har psykologbehörighet, blev redan 1968 intresserad av biofeedback och har kompletterat sin utbildning med närliggande avsnitt inom medicin, fysiologi. Samarbete med tekniker för att få fram acceptabla instrument har det också blivit.

Hjälp till självhjälp

Bland instrumenten finns sådana som mäter små temperaturförändringar eller skiftningar i hudens elektriska motstånd, muskelspänningar (med elektromyograf, EMG) och hjärnvågor (med elektroencefalograf, EEG). De besvärar inte på något sätt den som tränar. Genom variationer i tonhöjd, olika ljussignaler eller tydliga mätarutslag hör eller ser den övande direkt vilka förändringar som sker. De snabba beskederna leder till att man redan efter kort tids träning lär sig tekniken, blir effektivare och lyckas allt bättre. Efter kurserna finns vissa möjligheter att få hyra instrument för att träna hemma.

Som handledare i biofeedbackträning betonar Vaba att han vill samarbeta med läkare. De flesta känner till metoden och har en positiv inställning. Avråder någon läkare, underrättar han patienten om detta.

— Biofeedback åstadkommer inga underverk, men är för många en bra metod till självhjälp. Och för dem som är obekanta med psykosomatiska sammanhang kanske resultaten förefaller otroliga! Det är en modern medicinsk teknik bland många.

— De som inte söker av medicinska skäl utan är intresserade av alfa-träning, får börja med att öva bort muskelspänningar. Med biofeedback lyckas de flesta göra detta mycket fort. Det är en nödvändig förutsättning att de kan slappna av.

— Det har nämligen klart visat sig att de som inte kan slappna

av på rätt sätt inte heller får ut något av att börja direkt med alfa-träning, säger Tava Juri Vaba, som i mån av tillgång till fullgod apparatur tänker informera om och starta träningskurser i biofeedback också i Stockholm och Malmö inom kort. Andra platser i landet där intresse finns kan också komma ifråga.

FÅ DERES HOROSKOP

stillet og tilsendt for 35 svenske kr. Send fødselsdato, klokkeslet og fødested til

Peter Sørensen

Havrevej 12, DK-2700 Brønshøj, Danmark

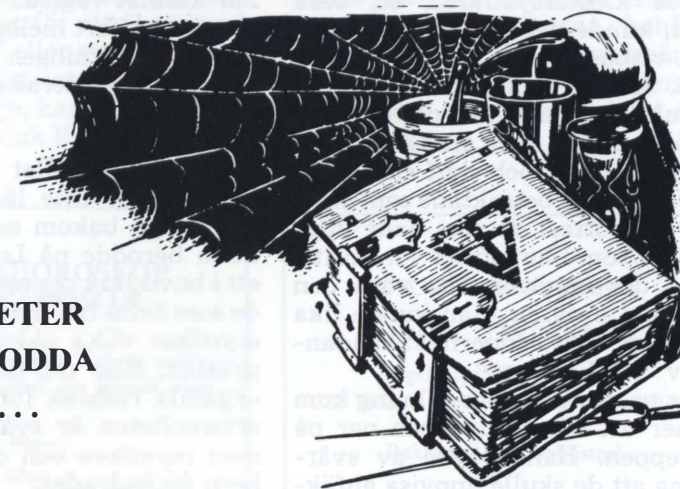
LIVET FORTSÆTTER EFTER DØDEN!

Spiritualismen ger bevis.

Begär vår boklista med senaste nyheter!

Bokförlaget Excelsior AB

Box 5314, 102 46 Stockholm 5

HEMLIGHETER ANFÖRTRODDA FÅTALET...

Satsa på Dig själv — och Dina möjligheter!

Det finns mycket som Du inte kan tala med vem som helst om — mycket som Du borde veta. Många människor ryggat i okunnighet inför de stora sanningarna i livet. Men för dem som förstår dessa, blir de en ovärderlig hjälp för att stå emot vardagens alla svårigheter. När Du lärt känna Din egen andliga krafts oändliga resurser och ökat Dina kunskaper om livets inspirerande möjligheter — dolda för många — förstår Du varför det alltid funnits och alltjämt finns människor omkring oss som uträttat det "otroliga", som klarar av de största påfrestningar och som lyckas i livet — trots alla svårigheter. En gång i tiden var dessa djupa kunskaper svåråtkomliga för människorna. Rosenkors-Orden har dock sedan århundraden erbjudit dessa läror såsom ett visdomsarb till mångtusenden runt om i världen. Också Du kan få del av detta arv.

Den internationella Rosenkors-Orden AMORC

"MÄSTERSKAP I LIVET"

— så heter den introduktion som Du redan i dag kostnadsfritt kan beställa. Den erbjuder Dig att omedelbart få studera de läror och den visdom som Rosenkors-Orden (ett urgamalt "de lärds bröderskap", icke bundet till någon speciell religion) förvaltat. Denna introduktion kan ge Dig en ny start i livet, så att Du bättre skall kunna utnyttja Dina möjligheter. Satsa på Dig själv, skriv till:

SÄND DENNA KUPONG

Internationella Rosenkors-Orden AMORC Box 7090, 402 32 GÖTEBORG 7 Sverige

Var god sänd mig kostnadsfritt introduktionen MÄSTERSKAP I LIVET till

Namn

Adress

Postadress

DEN ENSAMMA RESAN

Under medeltiden blomrade mystiken; i snart sagt varje kloster fanns det någon som de andra gick undan för och behandlade med en skräckblandad vördnad, en mystiker, en som hade direkt kontakt med Gud — en människa på resa i en inre värld som alla trodde var verkligare än den de själva levde i.

Men inte vem som helst fick bli mystiker. Försökte någon av de yngsta klostersistrarna bli Jesu Brud, kunde det rendera henne en rejäl risbastu, och hon blev hem-sänd. Andra kunde bli besatta av djävulen — men redan på ett tidigt stadium insåg eller ansåg man att många var rätt och slätt sjuka.

De som blev betraktade som mystiker var oftast de som hade upplevelser som i huvudsak var positiva — det behövde inte vara den klassiska extasen utan kunde lika ofta vara ett förinnerligt skådande av "Härligheten".

För protestanternas räkning kom Luther att vända upp och ner på begreppen. Han krävde av svärmarna att de skulle uppvisa anfaktelser, lidanden, hela den skuldproblematik och det i huvudsak depressiva upplevande som var hans eget. Mystiken inom den evangeliska kyrkan kom i stort sett att försvinna, och koncentrationen kom i stället att ligga på omvändelsen — ett fenomen som knappast kan skiljas från mystiken annat än i att man bara räknade med ett par tre omvändelseupplevelser för varje människa.

Dubbel bokföring

Före Luther existerade egentligen inte religionen så som vi nu ser den som någonting skilt från den övriga verkligheten. Fick en människa en upplevelse som hon inte delade med andra, måste den komma från Gud eller djävulen och tolkades också så. Luther införde den dubbla bokföringen med "världsligt" och "andligt" som kom att leda till att vetenskapen och religionen kunde utvecklas harmoniskt med vat-tentäta skott dem emellan. Kyrkans intresse för mystiker försvann näs-

tan fullständigt och endast mycket starka folkopinioner kunde ändra på det förhållanden.

Hjälpen försvann

För mystikern kom detta att leda till ett oerhört problem — hjälpen han sökte fanns inte längre hos kyrkan. Alla de "klassiska" mystikerna har stått i ett intimt förhållande till en biktfader, en god vän, som har kunnat vägleda dem och tjäna som en buffert mellan dem och den övriga omgivningen och som kraftigt påverkat deras åsikter och visioner.

Elektricitet i stället

Kyrkan var inte längre villig att ställa upp bakom mystikerna. Om detta berodde på Luthers krav på ett i huvudsak depressivt upplevande som finns hos många schizofrena mystiker vilka aldrig kommer till prästen, eller om det bara är den urgamla rädslan för den religiösa erfarenheten är svårt att säga — men mystiken och därmed mystikern förändrades.

Ett bra exempel är en av vårt lands helbräddagörerskor, Anna Jöns Dotter (1820—1896) som fick en uppenbarelse och därefter började bota människor med "blotta uppre-pandet av de versar hon av Jesu lärt". Hon anmäldes snart till domkapitlet och dömdes så småningom till böter, men tycks aldrig ha fått någon "biktfader" eller sådan vän som andra mystiker har svårt att klara sig utan.

Småningom blev hon emellertid inbjuden till Danmark, där vetenskapsmännen blev oerhört intresserade av den "animala magnetism" som hon ansågs utöva. Det märkliga som då inträffar är att Anna Jöns Dotter själv blir helt övertygad om att hennes uppenbarelse egentligen inte var annat än animal magnetism eller kanske en "elektrisk kraft". Hon har blivit erkänd åtminstone på ett område och tolkar om sina upplevelser därefter.

Det här är inte så märkvärdigt som det kan låta. De flesta mysti-

Anna Jöns Dotter, "kloka flickan från Vallåkra".

ker beskriver sina upplevelser som — obeskrivbara, och deras egna berättelser skall, menar de, bara ses som ett försök till tolkning. Att upplevelserna i allmänhet tolkas som kommande från Gud är inte så märkvärdigt, ty ett är säkert för den som får en mystisk upplevelse, nämligen att den är sann, sannare än allting annat, sann i en metafysisk mening. Och metafysiken, den högre verkligheten, ansvarar trots allt Gud för.

Mystiker blir medier?

Anna Jöns Dotter valde att tolka sina upplevelser som en kontakt med den hemlighetsfulla elektricitet som drog genom världen på 1800-talet. Den möjligheten fanns inte kvar, när man börjat få fler mät-instrument och inte längre betraktade elektriciteten som en hemlighetsfull, nästan magisk kraft.

En ny möjlighet och en ny kyrka började emellertid växa upp i slutet av artonhundratalet, mediernas stöthetstid. Många klassiska mystiker har i sina levnadsteckningar beskrivit fenomen som telepati och levitation och samspråk med de döda. För den dåvarande publiken var inte dessa fenomen särskilt häpnadsväckande; det märkvärdiga var upptäckten att en av de egna

stod inför himmelrikets portar och kunde kika in.

Mystiker började förvandlas till medier, mötena med Gud kunde bli till ett möte med den store anden, och de stora upplevelserna var inte längre en andens förmälning med den himmelska brudgummen utan en kontakt med varelser från "andra sidan". Den s k vetenskapen var inte särskilt intresserad av teorierna men började undersöka fenomenen som ofta nog föreföll äkta. Mystikerna fick sina biktfäder, fick någon att anförtro sig åt, en vägledare på den inre resan.

Mycket av denna historieskrivning bygger på gissningar; idag har vi en så omfattande och slarvigt använd diagnosarsenal vad gäller psykiska sjukdomar att många mystiker behåller sina upplevelser för sig själva och inte vågar framträda. Men de som småningom framträder har andra teorier än de klassiska mystikerna och lägger tyngdpunkten vid helt andra fenomen.

Betecknande är att när religions-sociologerna annonserade efter människor som sett Jesus, innehöll många av svaren också berättelser om parapsykologiska fenomen.

Visioner ett paranormalt fenomen?

Nu är i en tämligen inexakt mening alla mystika visioner också parapsykologiska fenomen. När den heliga Birgitta ser Jesus i en vision, är det sinnesintryck som inte kommer på de vanliga vägarna och följer alltigenom, om man följer den religiösa hypotesen, ett paranormalt fenomen — en fråga om klärvoajans. Men forskningen kan inte sysselsätta sig med den, eftersom undersökningsledaren inte har möjlighet att kontrollera hennes uttalanden med den metafysiska verkligheten. Fast för mystikerna själva har alltid uppenbarelsens innehåll och känsloton varit viktigare än dess karaktär och överföringssätt.

Konfessionslös mystik

Trots allt detta lever ändå en klassisk mystik kvar, men fallen är få. Här kan man märka en glidning åt de konfessionslösa tolkningarna; mystikern kan numera leva i ett "andligt äktenskap" med en motpart som inte är klart uppfattad och som blir mer av en princip av utsäglig karaktär — samtidigt som denna nya kontakt leder till en bättre förståelse av världen som den är — allting blir nytt.

Hur kan man då veta att också detta är mystik, att det finns ett samband mellan de klassiska mystikernas trots allt ganska handfasta realism och dessa översinnliga kon-

takter?

Den mystiska upplevelsen leder framför allt till en förändring för den som får den. Förändringen är ofta av så genomgripande art att omgivningen genast uppfattar den också om den upplevande ingenting har berättat.

Samtidigt innebär dessa upplevelser en oerhörd risk för den som får dem. Enligt diagnostiken är upplevelsen egentligen psykotisk — och det är långtifrån alltid som den är behaglig. Många av dessa människor hamnar till slut på sjukhus som schizofrena.

För den som får en upplevelse som en blix från klar himmel, kommer det alltid som en chock. Jag har under någon tid samlat redogörelser från mystiker som lever i dag här i Sverige och har blivit ytterligt förvånad över det mottagande de fått av kyrkan.

För många är den första impulsen att gå till en präst för att reda ut upplevelserna, för att få reda på om de är "äkta" eller ett sjukdomstecken. Samtidigt som upplevelsen fyller med glädje, kan skrällen för att vara sinnessjuk ligga nära ytan.

FÖDELSEHOROSKOP OCH SPÅDOMAR

Ange vilket som önskas och så exakta uppgifter som möjligt om tid och plats för födelsen.

Födelsehoroskop 40:—

Allmän spådom: 20:—

Specialspådom: 30—40:—

KENT SKOGLUND
VALLVÄGEN 11 a
824 00 HUDIKSVALL

VATTUMANNEN

Bokhandel och postorder

KATALOG 1975

med nya titlar från USA och England.

Order: tel. 08/10 69 15

Affär i Strindbergs Blå Tornet
Drottninggatan 83, Stockholm

Meditation, yoga, astrologi, massage, akupunktur, makrobiotik, flygande tefat, skivor, affischer, rökelse.

Nu bättre och snabbare leveranser.

VATTUMANNEN

Box 45096

104 30 Stockholm

Alltså det klassiska själavårdsfallet. Många mystiker berättar emellertid att prästen vägrat lyssna — att han menat att upplevelser av den här arten är ingenting som han har att göra med. Nu kan man mena att prästens viktigaste uppgift är just den själavårdande — men själavården förefaller ha försvunnit som en uppgift för många av våra präster. En liten lustighet här är att några mystiker berättar om kontakter med katolska präster som varit villiga att lyssna och följa med som vägvisare på den inre resan.

Kyrkans svek

I stort förefaller det emellertid som om kyrkan idag har svikit dessa mystiker som befinner sig i en oerhört känslig situation och verkligen behöver hjälp. Mycket kan man säkert skylla på prästutbildningen som kanske inte heller så mycket räknar med den religiösa erfarenheten. Men mystikerna behöver som så många andra en medmänniska, en reskamrat, och det ansvar man tar om man skickar bort dem är oerhört.

UFO OCKULTISM ESP

ANDLIG UTVECKLING

Engelskspråkig litteratur
700 titlar i lager varav 100 i pocket.

Rekvirera våra boklistor!

EDISTA postorderbokhandel
Box 4003, 180 10 ENEBYBERG

Besök gärna vårt lager efter överens-kommelse per tfn 08/758 62 50.

BUDDHISTISK LITTERATUR

Buddhas tal till kalamafolket/
talet om rätt syn
ur den buddhistiska palikanon.
40 sidor, ca 19:—

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:—

Buddhismen i ett nötskal
av Narda Maha Thera
80 sidor, ca 15:—

I bokhandeln eller direkt från

BUDDHASANAFÖRLAGET
Box 5158
102 44 Stockholm

HIMMELENS PORTAR

Många tror att mystiken är borta ur verkligheten, att den typen av erfarenheter inte längre kommer människor till del — eller att vi nu kan medicinera bort dem. Och säkert är det så att mystiken i dag i stort sett tar sig andra uttryck än den gjorde förr, att åtminstone den etablerade kyrkan inte på allvar räknar med den direkta religiösa erfarenheten.

Men det finns undantag.

Det sista året har Herbert Jacobs, en 27-årig byggnadssnickare i Skåne, börjat få uppenbarelser från Gud. Det startade med att han för några år sedan började skriva dikter mestadels riktade till familjen, en sorts centrallyriska reflexioner över den egna situationen och världen i stort. Här fanns det inga hänsyftningar till kristna begrepp eller religiösa funderingar.

Men plötsligt "öppnades hans ögon", mystikernas eviga erfarenhet. Ögonen är himmelens portar, står det i en dikt. Naturen förvandlades, det blev viktigt, oerhört viktigt, för honom att ta emot, att uppleva.

Genombrottet

Under semestern i år kom "genombrottet", som han själv kallar uppenbarelser. Det går till så att han sitter och skriver, helt vaken men koncentrerad på att skriva "rätt". Ibland blir det ändå fel och han får reda på vad som skall suddas ut. Riktigt hur det går till, vet han inte. Diktarna handlar mycket om enheten med naturen, om att man kan gå in i evigheten genom en känsla:

Himmelens Portar

Blomman hängde tungt
på väg att dö
Vad har jag för värde för
människor
de ser mig aldrig ändå
Jag är inte till för att se på
Känn mig, och du är i paradiset
Känn att dina ögon
är en väg till lyckoland
Förstår du inte, dina ögon
är himmelens portar,
Öppna dem och känn
Du är i paradiset

Tid och rum

Jag önskade tid och rum, plats och närhet
Plats och närhet fick mig att känna och förnimma
Känna och förnimma gav mig samhörighet och värme
Samhörighet och värme gav mig frid och lusta
Frid och lusta gav mig sällhet och ödmjukhet
Sällhet och ödmjukhet gav mig tårar i ögonen
Sitt inte och dröm, var det någon som skrek
Och jag var tillbaka bakom dimridån igen
Varför är det så svårt att finnas i tid och rum,
som jag gjorde som barn?
Varför är jag som vuxen så svårpassad i världen
Kanske ansvaret. Kanske allvaret
Kanske egenkärleken som glömde
att det finns mer än en människa på denna jord

De goda änglarna

Herbert Jacobs har också fått mer klara uppenbarelser. Vid tre tillfällen har han gått ut i mörkret och sett ett ljus en kort tid gå över himlen. Det har kommit som en bekräftelse på att han handlat riktigt. Han kallar ljuset för "gula änglar". — De som kommer med bud från Gud till människorna brukar man väl kalla änglar?

Änglarna har bett honom vara rädd om sig. Hans uppgift är att skapa en ny värld av kärlek genom kyrkan som är Guds budbärare; han skall "krypa in i folkets hjärta och bli ett med dem". Änglarna säger att "kärleken törstar brinnande efter mer kärlek. Härliga, härliga, härliga Evighet."

Du är det

Det som det egentligen gäller att förstå är att vi alla egentligen är Gud — att vi alla har del av Evigheten men stänger in oss bakom en dimridå. Det här beror på att vi är allt för inkrökta i oss själva samtidigt som vi inte uppskattar oss ef-

ter förtjänst. Vi ömkar oss, och självömkan är det farligaste som finns. När vi ömkar oss, så glömmar vi kvar oss själva i det förgångna, menar Herbert Jacobs, och glömmar att leva.

För världen är inte ond, Herbert Jacobs vill inte ändra på samhället, det skall istället ske en utveckling mot mera kärlek mellan människorna. Han menar som så många mystiker att människan är ett mikrokosmos, ett litet solsystem, inom ett större solsystem. Allt detta ligger inom ett ännu större solsystem som är Gud, evigheten, eller kärleken.

Tro på Gud behöver man inte, det viktiga är att man tror på Kärleken. Just detta är grunden för en ny världsordning, poängen är inte att ha rätt eller fel utan att vara.

Ny världsordning

Under några korta semesterveckor i år har Herbert Jacobs med änglarnas hjälp arbetat ut en helt ny världsordning. Han är mycket glad över att uppgiften kommit just till honom, men samtidigt ängslig eftersom han haft en mycket ofullständig skolbildning och kanske inte förmår utföra sitt uppdrag på rätt sätt. Han tycker också att uppdraget är väldigt stort, han vill ju leva också, ta hand om frun och barnen.

Det etiska kravet

Herbert Jacobs fall visar att mystiken kan träda in i en vanlig människas liv. Det har inträffat för många andra, men hans fall är unikt eftersom det påminner så starkt om de klassiska mystikernas upplevelser. Många berättelser har publicerats om moderna mystiker, men det utmärkande för dessa har varit upplevelsens egendomlighet, samtidigt som den gett så få praktiska konsekvenser. Herbert Jacobs upplevelser är intressanta för att deras huvudinnehåll är en ny antropologi — han har fått veta hur kroppens organ hänger samman med makrokosmos mer exakt än på

Forts. på sidan 26

Per Ragnar:

Reflexioner

— Naturen är Guds bilderbok. Där står allt. I den kan allt läsas. Den som har sagt så heter Martinus, dansk visman och författare.

Jag kom att tänka på dessa ord när jag promenerade runt kyrkan i Kiruna. På kyrktaket finns gyllene figurer. Det är människor med olika uttryck i kroppshållning och ansikten. Och vid socklarnas fot står orden som

berättar vad skulpturerna gestaltar: Ödmjukhet, Förtröstan, Högmod, Kärlek etc.

Jag har hamnat i Kiruna på min resa genom landet med Ibsens Vildanden, i Riksteaterns regi. Jag har färdats genom ett tvärsnitt av det svenska landskapet. Åkt förbi bördig, trygg åkerjord, mark i träda och väntan. Passerat trolsk, dunkel skog och kommit in i skogsbygder där träden talat om knog och slit och hårda villkor. Så avlöser lövskogen, öppen, småstolt prunkar den i höstens förklarade men livgivande färger. Och lite längre norröver tar vidderna vid, de livliga, lugna, blåliga mossarna, de gråblå bergskonturerna som talar om trygghet och kraft men också om längtan att uppgå i himlens olika blå nyanser.

Alla människans uttryck och åtbörder, känslolägen och sinnesstämningar finns där, inskrivna i Den Stora Bok vi färdas fram igenom.

Det är höst nu, vi går mot vinter. Årstiderna växlar och också dessa växlingar har sitt budskap till oss. Minns att inget är konstant, att allt är underställt växlingarnas och växandets lagar! Se och förstå att inget mörker är evigt rådande! Efter de tristaste grå dagar kommer det alltid ljusare tider, förr eller senare. Och dagar, då du så länge väntat på

resultat av ett långt och mödosamt arbete och smått börjar förtvivla, minns våren! Det kommer alltid en sprickningsstund, en tid för knoppning och bloming. Ingen blomma slår bara plötsligt ut, den har sin växttid. Men en dag är blomman där, som resultatet av ett långsamt men logiskt växande.

Det finns där allt, allt finns där till läsning för den, som har ögon som kan och vill se. Förälskelens ögonblick i vattenblänket, det totala kärleksljuset i den prunkande sommardagen, då vallmon lyser som intensivast i kapp med blåklinten i det gula sädesfältet, luften är varm och fågelsången som högst och vackrast.

Eller som idag i Kiruna, den materialiserade drömmen om den värdiga, den lugna, den uttrycksfulla ålderdomen, en höstdag med hög, klar luft och alla färgerna blandade i landskapsbilden till en harmonisk enhet, helhet.

När den lilla eller stora stadens dagar är alltför grå längtar varje människa ut till moder Natur. Det har inte bara med flykt, centerpolitik och ytliga biologiska instinkter att göra.

Det handlar om en djupare längtan, det rör sig om en Större Kunskap, som finns där evigt inskriven i Guds stora bilderbok.

En lärare och hans elever

Forts

ningslöst avslöjande blick... I denna osedvanliga frid har jag en känsla av att bli upplyft och buren. Mitt hjärta är fritt från alla bekymmer. Tiden tycks stå stilla..."

Klockan är fem. Landskapet ligger inneslutet i eftermiddagssolens varma frid. Där skymtar Tony på den lilla bron över bäcken. Han går med nedböjt huvud, djupt försjunken, men med kärlekens ljus över pannan.

När alla satt sig tillrätta på kud-dar på golvet i meditationssalen kliver Tony försiktigt fram mellan de nedböjda unga ryggarna, till spelkransen för att tända rökelse framför Paul Bruntons bild.

Sedan ber man tillsammans.

"Låt oss dyrka den högsta gudomliga Solen som upplyser allt, som skänker nytt liv, som är alltings upphov, till vilken allt måste återvända, som vi nedkallar för att

undfå större förståelse på vår väg till dess heliga boning."

Anm. Anna C. Bornstein utexaminerades från Journalistinstitutet i Stockholm 1965. Hon har arbetat som frilansjournalist i USA, där hon bodde 1966-1974. Nu översätter hon Paul Bruntons böcker, vilka utges av Larsons förlag.

TRAFIKELÄNDET

Lennart Öjesten i Expressen:

Sedan Sveriges första kärnkraftverk, kraftvärmeverket i Ägesta, 5 km söder om Farsta, startades 1963 har mig veterligt inte någon människa vare sig döats eller skadats av felaktiga reaktorer etc.

Men sedan 1963 har i genomsnitt 1 200 svenskar årligen döats i trafiken, cirka 4 000 har svårt skadats varje år och tillsammans med de lindrigt skadade har varje år anta-

let dödade/skadade legat kring 23 000.

Sedan 1963 och fram till i dag har cirka 16 600 svenskar döats på våra vägar.

Under samma tid har drygt 75 000 svenskar skadats svårt.

Omkomna och svårt skadade uppgår till 91 600 personer.

För säkerhets skull är det bäst att jag upprepar med bokstäver: sexton tusen sex hundra dödade och sjuttiofem tusen svårt skadade. Tillsammans nittioett tusen sex hundra.

Till dessa kommer 227 000 "lindrigt" skadade. Därmed är vi uppe i 318 000 trafikdödade eller trafikskadade svenskar sedan 1963.

Även om jag anser att kärnkraften är ett mycket viktigt ämne i val-tider, så tycker jag nog att 318 000 trafikoffer sedan 1963 borde vara ett tillräckligt stort och hemskt antal för att åtminstone stämma någon av de stora politikerna till eftertanke.

Vad är JOULA — glädjens och solens samfund?

OLA GUSTAVSSON, som läser teologi i Lund, har undersökt ett i Sverige nytt religiöst samfund, vilket inspirerats av mystikern Gurdjieff. Gustavsson förenade sig med rörelsen och rapporterar här om sina erfarenheter.

Under rubriken "Kyrkor och samfund" i 1975 års telefonkatalog (del M) står "Joula — Glädjens och Solens samfund". Jag undrade: vad är "Joula" för någonting? En buddhistisk munkorden? En kristen kyrka? Eller kanske ett astrologiskt sällskap? Jag ringde till samfundet, 046/13 99 26. En flicka svarade. Hon var ovillig att berätta något närmare om samfundet, men jag fick veta följande: Människan har fyra "centra": "intellectual", "emotional", "instinctive" och "moving" center. Utöver dessa fanns ett "higher emotional center", som var beläget under pannan och ett "higher mental center", som också fanns någonstans i huvudet. Vidare fick jag veta att människan inte har ett utan flera "jag" samt att samfundet är i besittning av "Jesu esoteriska undervisning". Man ägnar sig åt "esoteric knowledge" (esoterisk kunskap) tre gånger i veckan, och under de sammankomsterna används engelska språket.

Kunde jag få delta i en sammankomst? Nej, inte omedelbart. Man var tvungen att först gå till tre (egentligen fyra) möten "på stan". Dessa var menade som en första introduktion, men också som ett slags prövning om man ansågs lämplig eller ej. På min fråga vad samfundet grundade sin undervisning på, blev svaret "Gurdjieff och Ouspensky". Det var en intressant upplysning. Kanske fanns det något samband mellan "Joula" och de Gurdjieff-Ouspensky-grupper som tycks finnas litet varstans i världen. I Sydsvenska Dagbladet fanns den 21 mars 1976 en annons som lød: "Gurdjieff-Ouspensky Centers. Practical application of esoteric knowledge. Lund 046/13 60 14, Malmö 040/313 44."

Annonstens lundnummer var just det nummer som flickan i telefon bad mig återkomma på, sedan jag satt mig in i vad det hela rörde sig om genom att läsa P.D. Ouspenskys bok "The Psychology of Man's Possible Evolution".

Den 25 mars 1976 stod följande annons i Sydsvenska Dagbladet: "En afton med Joula — Glädjens och Solens Samfund. Den första Nordiska Kyrkan invigs med

musik, sång och ceremoni fredagen den 26 mars kl. 19.00. Lilla Salen/Akademiska Föreningen."

Invigningen av kyrkan

Utrustad med bandspelare infann jag mig på i annonsen nämnd plats och tid.

Cirka 30 personer hade samlats, varav 15–20 Joula-medlemmar. Under de två timmar som invigningen varade, utspelade sig följande.

Tio minuter efter utsatt tid kommer en man och en kvinna, båda i 25-årsåldern, in från vänster. Mannen tar plats vid en flygel. Kvinnan, som har en flöjt, sätter sig vid ett bord, på vilket finns ett skrin, en bok och ett ljus. Därefter kommer två män, också i 25-årsåldern, med var sin gitarr och slår sig ned på bänkraden längst fram. Flöjtisten börjar spela en enkel melodi. Samtidigt tågar en procession på sju personer i fotsida kåpor in bakifrån; fyra av dem är män och tre är kvinnor i åldern 20–30 år. Kåporna är alla utom en av ljusblått sidentyg med decimeterbreda silverkragar. Den återstående kåpan är rosafärgad och bärs av en ung kvinna som troligen är relativt nyupptagen i samfundet. På ärmarnas nedre del finns en femuddig stjärna broderad. Alla är barfota. I spetsen går en man — jag kallar honom här "ledaren". Sist går flickan med den rosa kåpan. "Ledaren" vänder sig mot publiken, och de övriga sex ställer sig i en cirkel kring honom. Han säger: "På denna dagen, den 26 mars 1976, invigs den första Nordiska Kyrkan, Joula — Glädjens och Solens Samfund. I landet där midnattssolen finns, skall ljuset av Hans härlighet lysa natt och dag. Söken eder själva för att glömma jagen, så att Hans vilja manifesteras i och genom dig. Bär fram Ordet i alla andra ord, så att den som är utan ord kan komma. Bara dina sår ger de helande krafter som finns för dem... * som lyssnar då någonting sägs. Tala inte illa om någon, för detta tal är mörkrets väg. Finn förnyelse i att släcka begär. Rör ej det som du har, utan rör hellre det som du försöker vara. Vår Fader som är i himmelen, ett barn har Du sänt

Ola Gustavsson

till oss på det att vi i oss skulle få ett barn. Var och en skall kunna ge uttryck åt Din vilja genom oss. Du som söker, inte tillbedjan utan erkännande, vi erkänner Dig tacksamt."

Därefter sluter sig cirkeln ännu närmare om "ledaren", varpå man lutar huvudena mot dennes kropp. Återigen börjar flöjtisten spela, och de sex släpper sina grepp för att i stället med uppåträckta armar och bakåtlutat huvud se upp mot taket. "Ledaren", som hela tiden stått stilla, vänd mot publiken, gör tecken, varpå ringen upplöses och alla sju tar plats på stolar som står utplacerade i en halvcirkel. Flöjtisten slutar spela och sätter sig jämte gitarristerna på första bänkraden. På "ledarens" tecken reser sig en av de sex. Han går sakta fram till mitten av golvet för att i sin tur ge tecken till de båda gitarristerna. Därefter går han lika sakta tillbaka och sätter sig. Gitarristerna bär fram var sin stol, varpå "de sju" fattar varandras händer. Gitarristerna börjar spela. Kommer av sig. Börjar om på nytt. Kommer av sig igen, varför den ene måste hämta noter. Sedan noterna kommit fram, börjar de återigen att spela, och denna gång går det bättre. Efter gitarrspelandet släpper "de sju" långsamt varandras händer, och gitarristerna tar åter plats på första bänkraden.

En kvinna i 25-årsåldern med grön, fotsid klänning av orientaliskt snitt reser sig ur publiken och går fram till flygeln, där hon sätter sig på golvet. En annan kvinna bär fram bordet med skrinet, boken och ljuset på. Hon sätter sig till rätta vid bordet, får en mikrofon och börjar till tonerna av flygelmusik att högläsa sagan om "Världens skönaste ros" av H.C. Andersen. (Den danske diktaren anses av "Joula" ha besuttit någon form av esoterisk kunskap.)

"Det var en gång en mäktig drottning, i vars trädgård fanns de vackraste blommor för varje årstid och från alla länder. Men i synnerhet var det rosorna, som hon älskade..."

Under uppläsningen reser sig två av "de sju", en man och en kvinna, och börjar dansa ett slags modern "shake". De

övriga fem sitter kvar med handflatorna vända uppåt. Kvinnan vid flygeln sitter och fångar upp de färdigspelade notbladen som pianisten bara låter falla till golvet!

Tre gånger kommer pianisten av sig, och hela fem gånger spelar han om slutet på sitt stycke för att kunna sluta samtidigt med recitatriken.

"...Och det gick ett rosenkimmer över drottningens kinder, hennes ögon blev så stora, så klara, ty hon såg hur från bokens blad höjde sig världens skönaste ros, bilden av den ros, som spirade upp ur Kristi blod på korsets trä. 'Jag ser den!' sade hon. 'Aldrig dör den, som skådar denna ros, den skönaste på jorden!'"

Sedan sagan lästs färdigt upphör de två dansarna med sina rörelser och återgår till sina platser.

"Ledaren" gör en gest till en av "de sju", som reser sig, hämtar stol, notställ och gitarr och spelar ett klassiskt stycke.

Därefter börjar pianisten spela, antagligen musik av Gurdjieff eller de Hartmann, som var Gurdjieffs pianist.

Så reser sig på "ledarens" tecken två av "de sju", kvinnan med den rosa kåpan och en man. De fattar varandras händer och går sakta fram till golvet mitt, där mannen lämnar kvinnan för att ensam fortsätta fram till bordet med skrinet, boken och ljuset. Mannen lyfter locket på skrinet och tar upp ett par papperslappar som han överräcker till kvinnan. Efter en lång stund börjar hon recitera, först "Fader vår" i en språkligt mer modern version än den vanliga, därefter bl a följande.

Gud, förutna mig lugnet att acceptera det jag inte kan ändra på, nåd att ändra på det jag kan och visshet att känna skillnaden. Vi erkänner sanningen att vi tar för givet och inte uppskattar varje ny dag vi får som gåva, och som ger oss nya möjligheter och ljus att uppleva Din nåd. Vi försöker uppskatta var ny möjlighet att varse vår begränsning och försöker att fullkomna det som kan fullbordas.

Efter uppläsningen lägger hon tillbaka papperen i skrinet och sätter sig på sin plats. Hon lägger sin vänsterhand i "ledarens" utsträckta högerhand.

Så följer en stunds flöjtspel, och därunder reser sig "de sju" och tågar ut, med "ledaren" i spetsen. Kvinnan med flöjten meddelar att det nu blir paus och att saft kommer att serveras i rummet intill. Första delen (kl. 19.00–20.00) av Nordiska Kyrkans invigningsceremoni är till ända.

Efter pausen, som varat i 15–20 minuter, tågar "de sju" åter in. Man går på ett led och håller varandra i händerna. Först går kvinnan med den rosa kåpan.

Med höger hand gör hon "välsignelse-tecknet". Sist går "ledaren", som gör samma tecken. Man går runt ett och ett halvt varv, innan man intar sina platser.

Den kvinna som läste sagan om världens skönaste ros går sakta fram och börjar efter en stunds tystnad att sjunga en sång på engelska. Den inleds med "To dream impossible dreams" och slutar "to reach the unreachable star".

Pianisten spelar tre musikstycken, varefter följer en lång tystnad, då "de sju" bara sitter och ser rätt ut i luften. Sedan stiger på "ledarens" tecken en man i 25-årsåldern fram och sätter sig vid bordet med skrinet, boken och ljuset. Efter en stund börjar han läsa sagan om "Den stumma boken" av H.C. Andersen.

Den slutar så:

"...Den blommande syrenen hänger sin friska, doftande klase över den dödes huvud. Svalan flyger åter förbi: 'Kvitt! Kvitt!' — Nu kommer karlarna med spik och med hammare, locket lägges över den döde, som vilar med sitt huvud mot den stumma boken. Gömt — glömt!"

Efter högläsningen följer en lång stunds tystnad. Därefter gitarrspel i fem minuter. Åter lång tystnad. Så reser sig "ledaren" mycket sakta, liksom de övriga sex. Lika varsamt som de reste sig, går de fram till golvet mitt och ställer sig i speciell formation med armarna utsträckta, svagt bakåtlutade och ser upp mot taket. Sedan lämnar de i procession lokalen med "ledaren" i spetsen. Denne återkommer dock efter någon minut och meddelar att mötet är slut och att den som är intresserad, mot en donation av 35 kronor, kan få en bok med titeln "Linbu".

Förberedande möten

Sedan jag varit med om invigningsceremonin ringde jag upp "Joula" och förklarade mig vara intresserad. Jag hänvisades då till en Mr Bruce Conlin Muma i Malmö, vilken dock helt vägrade att ge några upplysningar per telefon. I stället erbjöd han mig att redan nästa dag få träffa honom personligen. Mötet beslöts äga rum den 2 april på Hotell Lundias restaurang i Lund.

När jag kom dit på utsatt tid, hade Muma, som visade sig vara "ledaren" från invigningen, redan anlänt tillsammans med den kvinna som sjungit solo-sång och läst sagan om världens skönaste ros. När jag slagit mig ned vid deras bord frågade Muma om jag hade något emot att vårt samtal fördes på engelska. Då jag inte hade det, började han i stora drag att redogöra för läran: människan är en maskin, hon har fyra centra, hon "sover", hon känner inte sig själv, hon har inte ett utan flera "jag" och det gäller att hitta det "riktiga" eller "permanenta" jaget genom att arbeta med sig själv.

JOULA
Glädjens och Solens
Samfund

Vi eftersträvar att vara

ansvarsfulla varelser

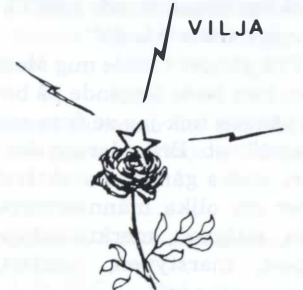
först inför oss själva,

så att i sinom tid

vi skall kunna ha förmågan

att bära ansvaret att utföra

HIMMELSKA VÄSENS

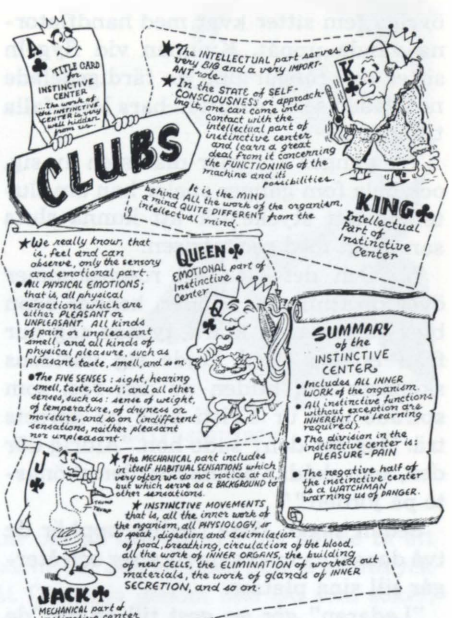
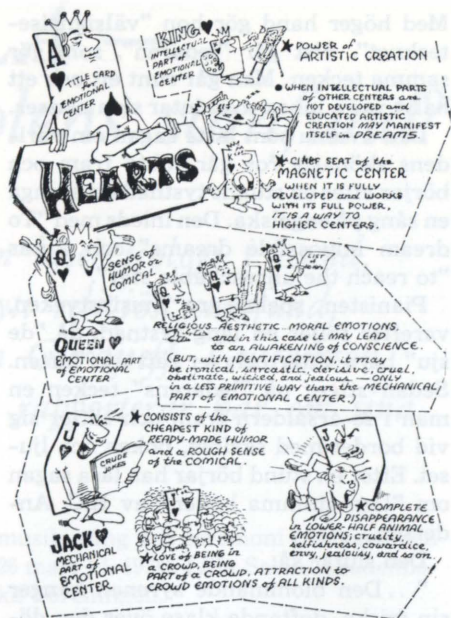

Postbox 765, 220 07 Lund

Postgirokonto Nr 62 57 27-3

Då och då frågade han mig om jag hade några frågor. Ett villkor för att få dem besvarade var dock att de skulle vara "adekvata", vilket innebar att alla frågor som inte rörde läran inte besvarades. Frågor som han fann irrelevanta, tex sambandet mellan Gurdjieff-Ouspensky-centret och "Joula" i Lund, nonchalerades helt genom tystnad. Syftet var inte, enligt Muma, att etikettera läran eller att jämföra den med andra läror, utan i stället att utan ifrågasättande av den nå dess mål.

Kvinnan i Mumas sällskap sade sig vara amerikanska; det hade hon "papper på". Emellertid avslöjade hon sig

Några pedagogiska bilder ur en arbetsbok som sammanställts av "Joula".

ganska snart som genuin svenska. Båda var propert klädda, och liksom under invigningen rörde de sig i "slow motion" i ordets rätta bemärkelse, troligen för att inför sig själva, och kanske andra, bedyra sin "medvetenhet".

Vid ett tillfälle bad Muma mig att jag skulle ta av mig mina glasögon, varpå jag skulle se honom i hans vänstra öga. I cirka fem minuter satt vi och stirrade varandra i vänsterögonen i syfte att "suga ut" ("suck it out") den energi som ansågs finnas i befolkade rum. Om övningen utfördes på rätt sätt och tillräckligt länge, kunde man få se "många skojiga saker hända".

Två gånger visade mig Muma en pärm som han hade liggande på bordet. Första gången fick jag se fyra meningar om "jaget" ut Brihadaranyaka-upanishaden, andra gången karaktärsteckningar över sju olika människotyper: måntypen, soltypen, merkuriustypen, venus-typen, marstypen, jupitertypen och saturnustypen.

Sedan jag fått se de sju människotyperna, förklarade Muma att mötet var slut och att jag hade godkänts som aspirant. Nästa steg på vägen mot "den inre friheten och harmonin" var att bevista tre "potential meetings", som skulle introducera mig i "Verket". (Så kallar man magikern och mystikern Georg Gurdjieffs lära.) Liksom introduktionsmötet skulle också dessa äga rum "på stan". Det första bestämdes till den 3 april kl. 12.00 på restaurang "Carlsons Trädgård" i Lund.

Till mitt första "potential meeting" infann jag mig som avtalat var. Något försenad anlände den kvinna som varit med på introduktionsmötet. Hon bad om ursäkt, slog sig ned och förklarade — på engelska — att vi skulle vänta tills hennes kamrat hade kommit. Efter en kvart kom kamraten, som visade sig vara den man som under invigningen

lett fram kvinnan i den rosa kåpan, då hon skulle läsa sin betraktelse. Han presenterade sig som Eskil (men hans riktiga namn var Ulf, det fick jag veta vid ett senare tillfälle). Till skillnad från kvinnan, som kallade sig Emely, talade han svenska. Båda rörde sig i "slow motion". Kanske var Eskils rörelser med utstuderade än Emelys.

Liksom Muma hade gjort tidigare använde sig Eskil av den pärm som på ett pedagogiskt och åskådligt sätt beskrev huvuddragen i Gurdjieffs lära. Vid ett tillfälle bad han mig sitta tillbakalutad och avslappnad och registrera allt det som jag såg och hörde på restaurangen, samtidigt som jag skulle fästa uppmärksamheten på solarplexus. En annan övning var att jag skulle se på min hand samtidigt som jag rörde den — detta för att bli "medveten" om mina rörelser, vilka annars sker helt mekaniskt och utan "medvetenhet".

Efter två timmar förklarade Emely att mötet var slut och frågade om jag ville bevista ytterligare ett möte. Då jag svarade "ja", bestämdes att "potential meeting" nr 2 skulle äga rum den 6 april på restaurang "Grifo" i Lund.

Till det andra "potential meeting" kom Emely i sällskap med en man i 30-årsåldern, som jag inte tidigare sett. Han presenterade sig som Peter och frågade nästan genast om jag hade lust att göra en övning. Då jag svarade "ja", bad han mig registrera mina intryck genom att se och lyssna på ett särskilt sätt; hela tiden skulle jag varsebli med bak-huvudet, varvid mina ögon skulle användas som "fönster" — allt i syfte att inte identifiera mig med tingen eller personerna utan i stället ha distans till dessa.

Liksom på de tidigare mötena talades det engelska. På min fråga vilket land Peter kom ifrån, fick jag svaret att det inte spelade någon roll vilken nationali-

tet man hade. (Vid ett senare tillfälle avslöjade han sig vara stipendiär här i Sverige för att studera fysik. Av hans språk att döma — han talade inte alltid engelska — han kan ha varit polack eller tjeckoslovak.)

Det tredje och sista "potential meeting" ägde rum på Stadsbibliotekets cafeteria den 7 april. Sedan vi hälsat på varandra, sa ingen något på fem minuter. Så småningom började Peter tala om hur viktigt det var att man lade ner ett stort arbete på att bli "medveten". Nya övningar följde. En av dem var den berömda "se-på-klockan-och-var-medveten-övningen". Den tillgick så att man ser på en klockas sekundvisare medan man försöker vara "medveten" genom att tänka "jag är Ola Gustavsson", "jag är 'här' och 'nu'". Man får inte tänka på något annat än sig själv, sitt namn och sin existens, allt under det att man hela tiden följer klockans sekundvisare. Utföres övningen på rätt sätt, kommer man att upptäcka att det bara går att vara "medveten" i högst två minuter, ty där går gränsen för en människas "medvetenhet".

Efter cirka två timmar frågade Peter om jag ville bli en "student". Jag hade alltså godkänts och var nu redo för den egentliga skolan: Joula — Glädjens och Solens Samfund.

Skolmötena

Före dessa "schoolmeetings" fick jag en förteckning över ord som inte skulle användas där: I, all, always, never, everything, everytime, very, get, got, gotten, getting, really samt oh! Denna "word exercise" skulle givetvis inte bara praktiseras på skolmötena utan också i mitt dagliga liv.

Skolmötena hölls tre gånger i veckan, tisdagar, torsdagar och lördagar, kl. 19.00—22.00. Det var en månadsavgift som varierade från 150 kronor upp till

10 procent av nettotinkomsten per månad. Pengarna skulle betalas i förskott och överlämnas i ett vitt kuvert.

Den 8 april var jag med om mitt första "schoolmeeting". Peter, som anlände samtidigt med mig, presenterade mig för de närvarande. Det innebar att vi gick omkring och hälsade på de människor som fanns litet varstans i våningen, genom att krama dem länge och som avslutning på denna kram kyssa varandras vänsterkinder. Våningen på fem rum och kök var orientaliskt möblerad.

I "studierummet" tog vi plats på stolar som placerats i en cirkel, tillsammans 12 personer i åldern 20—30 år, varannan man, varannan kvinna. Efter cirka fem minuters tystnad började vår lärare Mr Hallstein att tala — givetvis på engelska. Han talade mycket lågt och otydligt med amerikansk accent. Det första ämne som berördes var "like and dislike" (sympati och antipati). Alla satt som förstenade. Ofta gjorde han långa uppehåll under vilka han betraktade sina elever. Då någon hade något att säga, räckte denne upp handen och fick ordet. Dessa "kommentarer" började i nio fall av tio med orden "from one angle" (från en synvinkel). Vid ett tillfälle talade Mr Hallstein om att gruppen var "iskall" men att den innehöll massor av energi, varpå han bad oss gå ner på golvet och krypa runt på alla fyra. Med ledaren i spetsen kröp så alla tolv i en lång rad ett varv runt lägenheten.

Mr Hallstein förklarade hur viktigt det var att arbeta med sig själv för att bli "medveten". Vi fick höra att människan är en maskin, att hon sover, att hon måste väckas...

Alla deltagarna var mycket noga med att inte uttala det tabubelagda ordet "I" (jag) utan sa i stället "this person" (denna person) eller "this machine" (denna maskin) eller bara "it" (det).

Exakt kl. 22.00 förklarades mötet avslutat, varvid alla reste sig för att krama och kyssa varandra. En del av medlemmarna försvann en trappa upp till ett kollektiv som fanns där, andra stannade kvar på den nedre våningen, som också fungerade som ett kollektiv, medan resten gick hem till sig.

Mitt andra möte med "Joula" ägde rum lördagen den 10 april. Den första jag fick syn på var kvinnan "med den rosa kåpan", som genast kom fram och kramade mig. Då jag sedan tidigare kände henne, berättade hon att hon — som brukligt var inom samfundet — låtit ändra sitt förnamn. Hon hette inte längre Ingegerd utan Marie-Louise. Sedan jag pratat en del med henne, gick jag in i "biblioteket", där bl a Bruce Conlin Muma satt och lyssnade till stereomusik. Vi hälsade på varandra (kramades och kysstes). När jag kom ut i köket, satt Eskil där och åt. Bredvid honom satt Marie-Louise. Rätt som det var upphörde Eskil att äta, varpå han satt

och såg Marie-Louise rätt in i ögonen. Hon log och såg tillbaka på Eskil. När de efter fem minuter tittat färdigt på varandra, återgick Eskil till sitt ätande, givetvis i "slow motion". Ingen av dem sa något. Marie-Louise reste sig och gick.

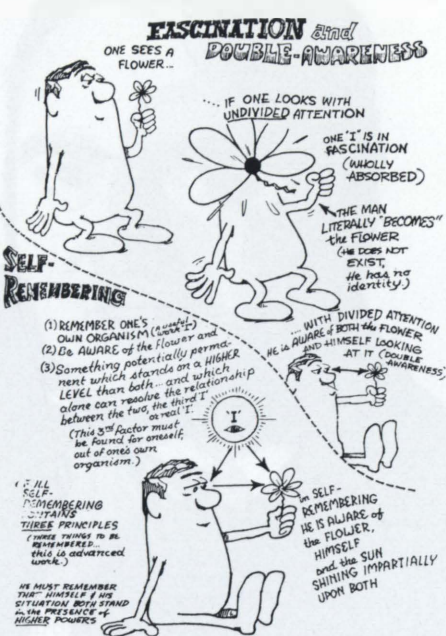
På detta möte hade vår grupp besök av "studenter" från Stockholm, Göteborg, Malmö och Köpenhamn, så vi var sammanlagt tjugo personer. Liksom tidigare började inte Mr Hallstein att tala förrän efter en lång stund. Denna gång behandlades ämnen som "humanity", "human being" och "universe". Bland de närvarande fanns en något korpulent kvinna i 40—45-årsåldern, som kallade sig Boneta. Hon var ledare för det danska centret, och på sin breda amerikanska accent kommenterade hon ständigt vad som sades. Främst gällde hennes "angles" (synvinklar) ett slags kvasi-etymologi, där hon redogjorde för vissa ords "djupare" och "egentliga" innebörd, typ: om man tar bort bokstaven "l" i ordet "guld", så är det ingen tillfällighet att man får ordet "Gud".

Rätt som det var började hon under vår lärares anförande att vissla, först svagt och sedan allt starkare och högre. När alla till slut bara satt och stirrade på henne, reste hon sig sakta, tog av sin scarf och började svänga runt med denna i luften. Då alla satt som förhäxade, bad hon oss följa hennes exempel, varpå alla reste sig för att börja göra en rad rörelser som mest påminde om modern "shake". Musik sattes på och snart var hela golvet fullt av "dansande" människor. Sannerligen en mycket "utflippad" föreställning. När vi dansat färdigt efter en kvart, bad Boneta oss att återgå till våra respektive platser.

Vid ett tillfälle uppmanade oss Mr Hallstein att hitta på ord för att fullborda det ofullständiga "I am..." (jag är). Fantasin flödade: "I am a sunshine" (jag är ett solsken), "I am a tree" (jag är ett träd), "I am nothing" (jag är ingenting) etc. Detta tycktes vara mycket skojigt, ty det föranledde många skratt.

Exakt kl. 22.00 reste sig vår ledare och gick utan att säga ett ord, och därmed var ytterligare ett möte till ända.

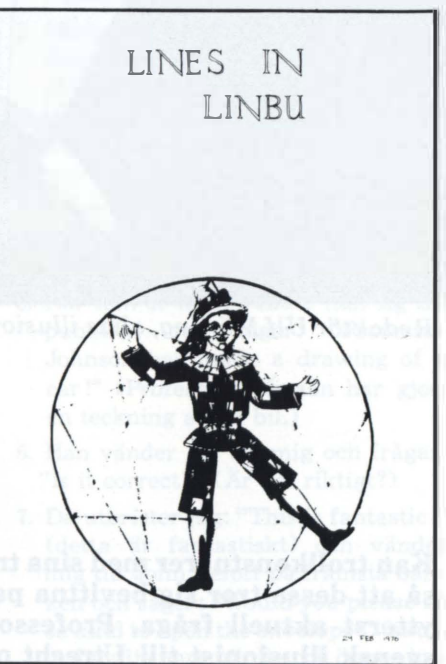
Efter samma mönster skedde mina ytterligare tre möten med "Joula". Här skall bara nämnas några övningar. En av dem var att sitta blick stilla, då man talade. Bara munnen fick röra sig. En annan, liknande, var att observera varandra utan att röra något annat än ögonen. En tredje övning var att alla utom en reste sig från sina stolar för att bara stå och stirra på den som satt kvar. En fjärde var att alla mötesdeltagare med ledaren i spetsen, sakta gick utmed väggarna i "studierummet". Hela tiden skulle ansiktet liksom kroppens framsida vara i beröring med väggen. Att väggarna ibland blockerades av möbler

brydde man sig inte om, utan klev antingen över, under eller på dessa.

Avsikten med min rapport om kontakten med "Joula — Glädjens och Solens Samfund", som bygger på en längre uppsats som framlagts vid t.f. professor Per Beskows seminarium i religionshistoria och religionsfenomenologi vid Lunds universitet, har varit att ge saklig information om ett i Sverige nytt religiöst samfund. ("Joula" kom till vårt land i juni 1975.) En redogörelse för Gurdjieffs person och lära kommer i nästa nummer.

*De tre punkterna markerar att det här är omöjligt att på bandet urskilja vilka ord som yttrades.

Första sidan av "Joulas" tidskrift.

Redaktör Ulf Mörling, alias illusionisten El Globo.

Kan trollkonstnärer med sina trick lura parapsykologiska forskare så att dessa tror sig bevittna paranormala fenomen? Det är en nu ytterst aktuell fråga. Professor Martin Johnson tog en skicklig svensk illusionist till Utrecht och lät honom framträda för parapsykologer på en kongress. Många tog honom för ett medium!

Illusionist förbluffar parapsykologer

På den parapsykologiska kongressen i Utrecht, Holland, i augusti uppträdde den svenske journalisten Ulf Mörling, vilken har trolleri som hobby, och visade en del konster. Han hade inbjudits av professor Martin Johnson för att roa kongressdeltagarna och för att visa att en skicklig trollkonstnär kan göra saker som av kritiskt otränade personer kan misstas för mediala fenomen.

Martin Johnson berättar i Sydsvenska Dagbladet, 5 september, att 10—20 parapsykologer spekulerade över Mörling som eventuellt medium och uttryckligen ifrågasatte Johnsons och Mörlings försäkran att det bara rörde sig om trick! "Det är beaktansvärt att så pass många professionella parapsykologer kunde reagera så naivt, men å andra sidan är det inte berättigat att dra slutsatsen att de skulle ha reagerat lika godtroget om de blivit i tillfälle att utföra egna försök med Mörling som försöksperson."

Fil. dr Rolf Ejvegård, som var en av ett 15-tal svenska deltagare på kongressen, säger att han inte träffade en enda parapsykolog som trodde att Ulf Mörling var medial. Själv hade han efter föreställningen gått fram till illusionisten och berömt honom för hans skicklighet.

Mörling genmäler att svenskarna visste att han var en trollkonstnär. Men det var "smått pinsamt", säger han, att så många av kongressdeltagarna från andra länder kom fram och ställde frågor som innebar tvivel på att det verkligen hade rört sig om trollkonster — de frågade tex om det var massuggestion eller psykokinesi, när kort kom flygande i luften.

Ett mycket bra trick, som väckte undran, var när Ulf Mörling lyckades efterbilda en teckning som Martin Johnson hade gjort. — Det var så att Mörling först hade ringt upp Johnson och bett honom teckna en sak och hålla den hemlig — därefter skulle Mörling under sin kommande föreställning avslöja vad Johnson hade ritat. — Inlåst på toaletten på sin institution ritade Martin Johnson en bild med höger knä som underlag. Sedan vek han ihop teckningen två gånger och la in den i dubbla, förseglade kuvert. Och så stoppade han in detta i kalsongerna under bältet, så att

Mörling inte skulle kunna få tag i det. När Johnson kom till den lokal där föreställningen skulle äga rum, frågade Mörling om han hade teckningen med sig. Ja, sa Johnson och visade på innerfickan, där han strax innan hade stoppat kuvertet. Därefter började föreställningen. Som sista trick sa Mörling att han skulle teckna samma sak som Martin Johnson tidigare hade tecknat i hemlighet. Han började rita något på en griffeltavla, men så sen att han trodde det var fel, suddade ut och ritade något nytt. (Enligt Martin Johnson hade Mörling motvilligt gått med på att använda griffeltavlan, sedan Johnson misslyckats med att i tid få upp en stor tavla i Zenaatssalen.) Så visade Mörling vad han hade ritat, en bil, och bad Martin Johnson att öppna sina båda kuvert. Det var en bil som Johnson hade tecknat! (Martin Johnson hade gjort märken på kuverten, så han visste att ingen hade öppnat dem.)

Mörling:

— När jag visade upp bilen på griffeltavlan, utbrast Martin Johnson: "Detta är verkligen fantastiskt!" Han tog fram kuvertet och öppnade det under försäkringar att jag inte varit i närheten av det.

Efteråt diskuterade några parapsykologer detta trick. De observerade då två saker. Den ena var att när Martin Johnson under föreställningen skulle ta fram kuvertet ur innerfickan, där han stoppat det, så fanns det inte där. Han letade i de andra fickorna och fann kuvertet i den vänstra, yttre kavajfickan. Flera intygade att han tagit fram kuvertet ur den fickan.

Det andra som parapsykologerna fäste sig vid var att Mörling hade haft en låda som han inte använde, men som han var framme och mixtrade med. Rolf Ejvegård frågade Mörling efteråt vad det var för en låda, och fick till svar: "Ja, det är en annan trollerisak, som jag har som reserv, ifall jag skulle misslyckas med något i det ordinarie programmet." Ejvegård säger att "det var en stor, ganska tung sak, och vi kom överens om att det verkade onödigt att släpa med sig den från Sverige bara för att ha i reserv".

Ejvegård:

— Vi antog att tricket med teckningen gått till så att Mörling omärkligt fiskat upp kuvertet ur Martins innerficka och stoppat det i lådan, där han kunnat genomlysa det. Vi genomlyste Martins dubbelvikta bild för att se om man kunde avgöra vad det var för figur, och det visade sig att hjulen framträdde mycket tydligt, så man kunde gissa att det var en bil.

— Man får då en förklaring till att Martin inte hade kuvertet i den fickan där han stoppat det. Att fiska upp kuvertet ur Martins innerficka var säkert en lätt sak för Mörling. Men möjligen

blev det så att han inte kunde stoppa tillbaka det där han tagit det, utan måste lägga det i en ytterficka.

Ulf Mörling förnekar att tricket gått till så som ovan sagts. Idén att han skulle ha genomlyst kuvertet i en apparat betecknar han som "skrattretande för en illusionist". Ejvegård svarar att han inte vet mycket om hur illusionistkonster utförs och att "kanske tricket är enklare än vi trodde". Han framhåller att hans uttalanden är rena spekulationer.

Mörling:

— Den mystiska lådan hade Martin Johnson med sig. Det var min låda, eller rättare sagt skrin. Skrinet var låst och förseglat. Inne i det låg en förutsägelse, som jag skrivit ett par veckor tidigare. Skrinet hade varit i Martins förvar, och meningen var att det skulle öppnas under "seansen". Men jag hoppade över numret för att tricket med teckningen utgjorde en tillräckligt bra klimax. Jag är ju trots allt artist och inte medium!

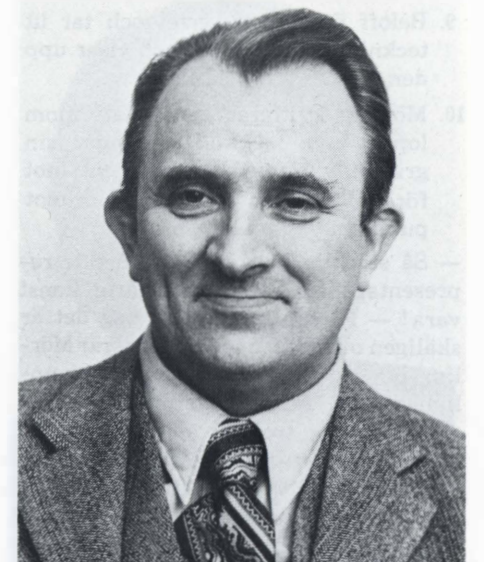
Vad var det som hände? Efter brevdiskussioner kring Mörlings framträdande — med litet skilda meningar om vad som iakttagits — säger Rolf Ejvegård, som är psykolog, att "hela denna historia är intressant, eftersom den visar osäkerheten i vittnesmål — ett psykologiskt problem som ju har relevans för parapsykologi och är en av orsakerna till att en parapsykolog behöver psykologisk grundutbildning för att kunna bedriva vetenskapligt godtagbar forskning".

Martin Johnson, som också har psykologutbildning, säger att han har sysslat alldeles för mycket med vittnespsykologiska spörsmål för att våga vara absolut säker på att efteråt riktigt kunna återge händelseförloppet.

Johnson:

— Som jag kommer ihåg det, gick det till på följande sätt. Mörling berättade först för auditoriet vad experimentet gick ut på och ritade sedan själv något på en griffeltavla. Därefter bad han mig att ta fram kuvertet och öppna det.

— Det är nog så att jag först tog åt innerfickan på vänster sida i kavajen, men övergick sedan till att föra ned handen i vänster ytterficka, där kuvertet låg. Till att börja med antog jag själv att detta kunde betyda att Mörling flyttat kuvertet — jag tror att jag var den förste som föreslog den tolkningen — men vid en noggrannare genomgång av hur jag tror mig komma ihåg händelseföljden tvivlar jag starkt på att den tolkningen är riktig. Jag menar alltså att jag tror mig komma ihåg att jag själv stått för omflyttningen ifråga. I annat fall borde jag rimligen ha reagerat starkare inför det faktum att kuvertet inte låg i vänster innerficka. Men, säkert kan jag inte säga detta, trots att jag medvetet var inriktad på att "vakta" Mörling!

Martin Johnson, professor i parapsykologi.

Kan det inte ha varit så att Mörling i själva verket visade sin bild efter det att Martin Johnson avslöjat sin? Om Johnson visade sin teckning först, kan tricket ha utförts så att Mörling i smyg ritat bilen, medan alla såg på när Johnson visade upp sin bild. ("Ha, ha", skratrar Mörling. "En bra idé, men fel i detta fall. Tricket hade i så fall varit föga 'rent'.")

Martin Johnson:

— Som jag minns det — och jag har kontrollerat med dr John Beloff och hans hustru — var händelseförloppet följande.

1. Mörling meddelar att han och jag gjort ett experiment med en teckning, som jag hade lagt in i dubbla, förseglade kuvert.
2. Mörling säger att han skall försöka rita samma sak som jag ritat och förvarat i kuvertet.
3. Mörling börjar rita på griffeltavlan. Samtidigt håller jag för mitt ansikte så att han inte skall kunna avläsa mina ögonrörelser. Dessutom tänker jag, i missledande syfte, på mitt favoritobjekt, ett flygplan.
4. Efter ca 30 sekunder suddar han ut det han börjat rita och börjar på nytt.
5. När han är klar, vänder han sig till publiken och säger: "Professor Johnson has made a drawing of a car!" (Professor Johnson har gjort en teckning av en bil.)
6. Han vänder sig till mig och frågar: "Is it correct?" (Är det riktigt?)
7. Då utbrister jag: "This is fantastic!" (detta är fantastiskt) och vänder mig till John Beloff på främsta bänken och säger: "Would you please be so kind to open the envelope!" (skulle du vilja vara vänlig och öppna kuvertet).

8. Jag lämnar över kuvertet till Beloff.
9. Beloff öppnar kuvertet och tar ut teckningen med bilen och visar upp den.
10. Mörling kvitterar genom att inom loppet av *sekunder* vända sin griffeltavla med teckningen mot först Beloff och mig och sedan mot publiken.

— Så skicklig kan en framstående representant för en flertusenårig konst vara! — Personligen tycker jag det är skäligen ointressant att utreda *hur* Mörling bar sig åt. Det är hans yrkeshemlighet, men jag anser det helt naturligt att en skicklig trollkarl med lätthet vilseleder även vittnespsykologer och perceptionsexperter — för att inte tala om naturvetare i allmänhet — när trollkarlen s.a.s. fått välja metod. Märkligare är att så många alldeles klart inför mig ifrågasatte om "det där verkliga bara kunde vara trollkonst". Många rutinerade yrkesforskare med avsevärd erfarenhet av "selected subjects" hade svårt att acceptera Mörlings försäkran att det rörde sig om trick och inte om mediala fenomen!

— Det bör också framhållas att den bil som Mörling ritat hade uppenbara likheter med min förlaga. Det var en två-dörrars Sedan med tydligt avbildade gummi-bumpers på stötfångarna och med "ventilationsgälar". Den slående likheten tolkar jag närmast så att Mörling ändå på något sätt kunnat se min teckning. — Den bil han ritade på griffeltavlan måste det ha tagit ca 30 sekunder att göra.

Intervju med Mörling

Mörling skriver i SDS att flera kongressdeltagare kom fram till honom efter uppträdandet och ställde frågor. "De flesta av dessa var övertygade om att jag var 'äkt' trots mina försäkringar om motsatsen. Det skrämde mig."

Men man skall naturligtvis komma ihåg att det är en principiell skillnad mellan trollkonster i underhållnings-syfte och kontrollerade, vetenskapliga experiment, som sker på forskarens villkor, inte på trollkonstnärens eller mediets. Ändå kan man inte låta bli att undra över vilka möjligheter en skicklig illusionist — eller ett bedrägligt medium — kan ha att föra en vetenskapsman bakom ljuset.

Professor Martin Johnson är tämligen övertygad om att Uri Geller är en trollkarl. Han anser att det inte har gjorts några vetenskapligt oantastliga experiment med honom. "Så snart som det varit fråga om välkontrollerade experiment har Geller antingen backat ur eller misslyckats. Det har också flera gånger blivit observerat att han fuskat."

Ulf Mörling uppfattar Geller som en

trollkarlskollega — och vill inte direkt avslöja honom. Några riktiga bevis för att Geller bluffat kan han inte lägga fram — han har inte varit ute för att skaffa sådana — men han har med egna ögon sett hans trick.

— Jag såg honom fuska en gång i Göteborg. Det var en mycket skicklig trollerimanöver. Han bytte elegant ut en klocka.

— När han var i dansk TV, såg jag hur han "forcerade" en sked på åskådarna. På trollerispråk kallas det att forcera, när man t ex vill att en viss sked skall bli vald. Geller hade alltså egna, preparerade skedar med sig, och det var en av dessa han lyckades böja.

— En person ur Gellers sju-manna-sällskap var uppe i danska radions lunchrum dagen före sändningen och åt tillsammans med TV:s underhållningschef. Sedan ringde man och sa att Geller ställer bara upp om han får matbestick från radions lunchrum! Det var ett villkor att besticken skulle vara märkta med "DR". Man förstår ju att den där mannen i Gellers sällskap kan ha tagit med sig bestick från lunchrummet.

— Så snart brickan med besticken kom i bild, höll jag ögonen på den. Och jag såg hur en viss sked forcerades på åskådarna. En sån sak kan bara en trollkarl märka. — Det var nog fråga om en mekanisk påverkan på skeden. Men man kan också göra det med kemikalier. — Man kan böja en sked med handkraft, när ingen ser det. Man gör en avledningsmanöver. Jag böjde en stålspik inför parapsykologerna i Utrecht. De fick själva undersöka spiken och kunde inte böja den, men sen böjde jag den genast — sakta och tydligt så att alla kunde se det — genom att bara gnugga den med ena pekfingeret.

(Red:s anm.: Enligt uppgift från deltagare i kongressen använde sig Mörling av två spikar, en böjbar och en vanlig spik, vilka byttes ut mot varandra.)

Kan man göra en sån sak omärkligt även med närgångna TV-kameror?

— Ja, man täcker med handen så att det inte går att se vad man gör. Den som är riktigt observant, kan säga att där pågår något skumt, men han kan inte peka på vad det är.

— Några engelska vänner till mig har påpekat att Geller har ett bälte på sig. Spännat i det kan användas som "nyckelböjare". Olika slags nyckelböjare fanns långt innan Geller blev känd.

Det finns ju illusionister som tror på Gellers äkthet, t ex dansken Leo Leslie, som skrivit en bok om honom.

— Ja. Jag har talat mycket med Leslie, som nu är död. Han var på sätt och vis en märklig man, men ingen stor illusionist, åtminstone inte på det här specialområdet. Jag anser att han var förvånansvärt lättlurad.

— Geller skyr illusionister som pes-ten. Han skulle en gång ha en föreställning i Birmingham, England. I salongen satt ett tiotal medlemmar av Magic Circle. När han fick syn på dem, vände han på klacken och gick ut. Han stack sin väg. Det hette att han blivit utsatt för mordhot från en arabisk liga — men *han ville inte ha trollkarlar bland publiken*. Det framhöll han argt bakom scenen.

Skulle man inte kunna skaffa bevis för att Geller fuskar?

— Jo, visst, om man får sitta med vid föreställningen och får lov att störa den som uppträder. Men det tycker jag inte man skall göra. Man skall inte ropa: "Aha, jag såg att du hade det i handen!" och liknande. Det är det värsta en trollkarl vet.

Ulf Mörling känner tydligen en kollegial solidaritet med Geller, men han gillar inte att Geller utger sig för att vara ett medium.

Det där tricket med teckningarna, gick det till så som Rolf Ejvegård har relaterat det? Fiskade Mörling upp kuvertet ur fickan på Martin Johnson och genomlyste det?

— Nej, säger han, så gick det inte till. Någon genomlysningsskärmar har jag aldrig med mig.

Men du måste ha tagit kuvertet ur Martin Johnsons ficka.

— Nej, jag tog det aldrig ur hans ficka.

Ritade du din bild först sedan du sett Martins bild?

— Nej, jag ritade min bild, innan han öppnat sitt kuvert.

Jaja, man kan ju aldrig få en illusionist att berätta hur han gör ett trick!

Rolf Ejvegård kommenterar att det är skojs med trollkonstnärer men att man ju inte vet när sådana talar sanning och när de ljuger. De "ljuger" på scenen — och kanske även när de privat pratar om sina trick.

Men Ulf Mörling är inte lika avvisande till parapsykologiska fenomen som sin kollega "Den häpnadsväckande Randi". Han tror att det finns äkta paranormala fenomen. Men han tror inte att de äkta fenomenen är så påtagliga att de kan användas i sådana shower som Geller har. När Uri Geller böjer sina skedar, så är det något annat än en demonstration av äkta paranormal förmåga.

Tror du att Geller kan ha någon äkta förmåga vid sidan av tricken?

— Det vet jag ingenting om.

Ulf Mörling säger att det finns mycket som gränsar till det paranormala — vi upplever det alla dagligen — men detta kan man inte styra och ge formen av en föreställning utan att tillgripa fusk.

*

Red:s kommentar

Ingen av dem jag talat med kan säkert säga hur Ulf Mörling gjorde tricket med teckningarna.

Gick det till på något av följande sätt?

1. Mörling och Martin Johnson var i maskopi med varandra. Det är en enkel och naturlig förklaring — så enkel att jag undrar om inte gamle Occam skulle ha nickat gillande. Jag nämnde idén för Bill Roll, den amerikanske parapsykologen som deltog i Utrecht-kongressen, men han trodde inte på den. Det gör inte jag heller.

2. Mörling förmådde Martin Johnson att rita just en bil genom att använda omärkliga mentala suggestioner. Han ledde Johnsons tankar till en bil genom att prata om saker som hade med bil att göra — utan att direkt nämna ordet bil. Bill Roll förde fram detta som en möjlighet, men jag trodde inte på det. Tricket skulle i så fall vara mycket osäkert.

3. Mörling lyckades ta kuvertet i Martin Johnsons ficka och "genomskådade" det på något sätt, t ex med en genomlysningsskärmar. Detta anser Mörling "skrattretande", men är han trovärdig, när han gör den kommentaren?

4. Mörling låtsades rita innan Martin Johnson visade upp sin teckning, men ritade i verkligheten sin bil i smyg, sedan han sett Johnsons teckning. Mörling fick efteråt auditoriet att tro att han visat vad han ritat innan Martin Johnsons bild avslöjades.

5. Mörling har starka paranormala krafter.

Örjan Björkhems mening

Fil. mag. Örjan Björkhem, som var med i Utrecht, har fått läsa större delen av ovanstående framställning och han menar att en av de fem hypoteserna är mycket sannolikare än de andra, nämligen en något modifierad tvåa. I ett brev går han igenom hypoteserna:

1. "Mörling (UM) och Martin Johnson (MJ) var i maskopi med varandra." Det kan inte heller jag föreställa mig — inte ens om man tar med i beräkningen att om UM *inte* hade lyckats förbluffa parapsykologerna, så hade MJ:s arrangemang med uppträdande av en illusionist på kongressen varit mindre lyckat.

3. "Mörling lyckades ta kuvertet i Martin Johnsons ficka och genomskådade det." Detta är fullt möjligt. UM har visat att han kan knycka saker från MJ — han hade vid ett tidigare tillfälle tagit av MJ en slips utan att denne märkt det. Men att han skulle ha använt "lådan" till genomlysning är mycket svårt att tro. Genom att MJ fick ta hand om lådan, hade UM dragit uppmärksamheten till den i så hög grad att han knappast hade någon möjlighet att dra sig undan med den

(in på toaletten eller något sådant) utan att det blivit upptäckt. Resonemanget kräver också att UM avlägsnar sig från MJ med kuvertet. Sannolikt känner MJ då efter om kuvertet finns kvar — UM måste alltså ha lämnat ett kuvert i utbyte. Risken för upptäckt blir mycket stor, och själv antar jag att UM hellre misslyckas än tar en så stor risk att bli avslöjad. — Vi vet inte heller om man med genomlysning kan uppfatta teckningen korrekt.

4. "Mörling ritade efter det att Martin Johnson visat upp sin teckning." Även detta är möjligt. Självtatt jag på fjärde raden och kunde inte genast uppfatta någon av teckningarna. Men eftersom så många menar att UM först visade sin teckning, tror jag att det gått till så. Beloff borde ha reagerat om det varit annorlunda.

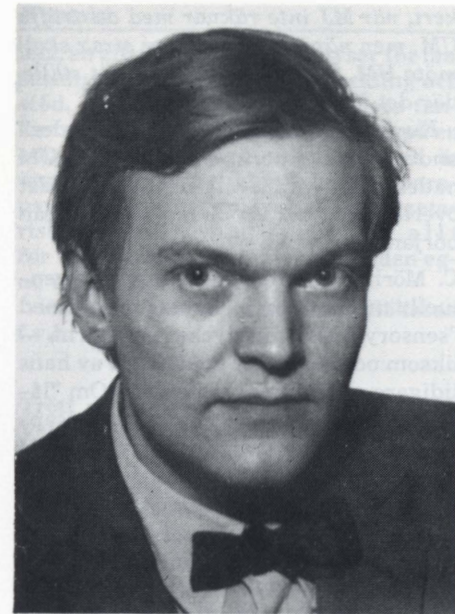
UM hade däremot uppenbart tillfälle att lägga till detaljer på sin teckning. Jag kommer ihåg att det tog "lång tid" av upphetsning, innan teckningarna lades jämsides och UM släppte sin griffeltavla.

5. "Mörling har starka paranormala krafter." Det kan han mycket väl ha, men i sådant fall är han omedveten om dem. Om tricket byggde på paranormala krafter, bör UM ha känt till att han haft dem. I detta sammanhang, inför parapsykologerna, kan det ha varit intressant att narras, men i UM:s verksamhet som turnerande trollkarl är det uppenbart att hans framgångar skulle ha varit oerhört mycket större, om han framtonat som medium. Redan med sin trolleriförmåga hade han klarat av det. Men när han vägrar att framstå som medium också i dessa sammanhang och därmed tjänar mindre pengar, finns det anledning att tro honom, när han säger att det rör sig om trick.

2. Jag tror att UM ringde upp MJ och bad honom rita ett föremål (med eller utan mentala suggestioner), att han sedan i umgänget med MJ genom "sensory cues" fick reda på vad MJ ritat. Om bilen sedan fick sina detaljer för att det var MJ:s favoritbil, eller om de tillades framme på podiet, vet jag inte. De faktorer som talar för min hypotes är följande:

A. Jag anlände tillsammans med UM, som genast började att leta efter MJ. När vi hittade honom, ville UM tillsammans med honom genast studera lokalen. MJ sade sig först inte ha tid och ville skicka en annan vägvisare. Stämningen blev kraftigt irriterad, och jag tyckte mig nog se en "forcering", då de inom kort gav sig iväg. UM:s föreställning tycktes sedan inte kräva riktigt den lokalkännedom, så slutsatsen ligger nära till hands att det för UM gällde att av ett eller annat skäl umgås med MJ före föreställningen.

B. Ulf Mörling har som trollkonstnär

Örjan Björkhem.

specialiserat sig på att följa "sensory cues" och anses vara en av de främsta i världen på den typen av tankeläsning. Han är mycket stolt över sitt bästa nummer, kritikorset, som går till så att publiken, medan han är ute, får rita ett kritikors på ett undangömt ställe och sedan gömma kritan och en knappnål. UM letar sedan med förbundna ögon reda på kritan och nålen och sätter därefter nålen mitt i kritikorset. Andra kan genomföra detta, men UM är en av de ytterst få som kan göra det helt utan någon medhjälpare från publiken. Han går ensam fram till gömställena, endast genom hörseln vägled av publikreaktionerna.

UM lyckades få tillgång till MJ vid visningen av zenatssaal. Det är tämligen sannolikt att MJ under denna tid kan ha avslöjat sig genom någon form av reaktion på samtalet som fördes — framför allt som MJ bör ha varit starkt motiverad för att UM skulle lyckas. Idén med UM:s föreställning var ju att visa att trolleriknep är svåra att avslöja. Hade inte UM lyckats, skulle det i någon mån ha återfallit på MJ som arrangör. Den här motivationen kan knappast ha varit medveten, men att den funnits där tycker jag några egendomligheter i för-siktighetsåtgärderna avslöjar.

Sedan MJ talat med UM i telefonen, kontrollringer han till hotellet för att ta reda på om UM verkligen befinner sig där. Så är fallet, men MJ låser ändå in sig för att göra teckningen i det han skyddar sig mot eventuella medhjälpare till UM (trots att UM är känd för att arbeta ensam). Kuvertet göms i kalsongerna av samma skäl. Men — märk väl! — när MJ kommer till universitetet, en timme före föreställningen, flyttar han kuvertet. *Kuvertet ligger alltså så-*

kert, när MJ inte räknar med att träffa UM, men när han vet att han strax skall möta UM, flyttas kuvertet till ett ställe, där det lättare kan "lånas".

Kuvertet överlämnas i "säkra händer" under själva experimentet, trots att UM hade haft svårare att nå det, om det överlämnats till en okänd person från början.

C. Mörling föreföll räkna med ett eventuellt misslyckande. Arbetar man med "sensory cues" misslyckas det gärna — liksom också skedde med några av hans tidigare experiment i Utrecht. (Om "lådan" inte innehöll en genomlysningsapparat, så fanns där troligen just vad UM sade, nämligen en förutsägelse — sannolikt om nästa dags tidningsrubriker — som kunde tas fram och ersätta huvudexperimentet, om detta misslyckades.)

Sammanställare: SM

Himmelens portar

Forts

sin tid Swedenborg — och ett etiskt bud.

För Herbert Jacobs är det inte så viktigt om han talar om hur världsordningen egentligen är. Huvudsaken är att han sprider kärleksläran. Däri ligger frälsningen.

Anm. Örjan Björkhem arbetar på en doktorsavhandling i religionspsykologi och vill gärna komma i kontakt med människor som haft upplevelser av det slag som beskrivs i artikeln eller andra privata upplevelser som förändrat dem. Uppgiftslämnarnas anonymitet garanteras skyddad.

Adress: Fil. mag. Örjan Björkhem, Box 79, 240 10 Dalby.

Reinhold Ebertins förnämliga bok

Kombination der Gestirneinflusse

har översatts till svenska och kan erhållas till ett pris av 98:— (inkl. moms) + porto.

De som är intresserade av astrologi och kosmobiologi bör inte vara främmande för denna bok, som är skriven av en mycket känd tysk astrolog och kosmobiolog.

Kosmobiologiska Institutet
Carl Lidman
Frimärksvägen 33
122 47 Enskede
Tel 08/48 80 58

Rosenkorsordens första nordiska kongress

Generalsekreterare Irving Söderlund öppnar kongressen.

Rosenkorsorden AMORC höll årets kongress i Uppsala 27—29 augusti, och den arrangerades där av Stockholms kapitel med dess mästare Jan Olof Sjölund i spetsen. Över 200 deltagare, varav knappt hälften från Danmark, Finland och Norge, mötte upp. Generalsekreterare Irving Söderlund hälsade välkommen till kongressen, den första gemensamma för alla de nordiska länderna.

Bland gästföreläsarna var Rigmor E.A. Wig från Norge (förf. till den uppmärksamade boken Melan oss och stjärnorna, Bonniers) som talade om Esoterisk astrologi, Kurt Söderholm, Finland, om Livets ändamål, och Kaj Falck-Rasmussen, Danmark, om Christian Rosenkreutz — Legend eller verk-

lighet? Besök i Olof Rudbecks anatomiska teater från mitten av 1600-talet var ett överraskningsinslag, och som vanligt fanns det mängder av intressanta samtalsämnen i pauserna mellan de fasta programpunkterna med föredrag och samlingsstunder.

Rosenkorsorden är inne i en dynamisk utveckling sedan de nordiska länderna gått samman i en gemensam Storloge samtidigt som dess svenska centrum flyttade söderifrån till Göteborg. Allt fler uppriktiga sökare med olika religiösa och filosofiska utgångspunkter möts och lär av varandra kring Rosenkorssymbolen, uttryck för mystiken, det djupaste och innerligaste i all ideell strävan.

Bertil Nilsson

MALMÖ 19 MARS!

Reservera lördagen den 19 mars för Riksorganisationen UFO-Sveriges riksstämma i Malmö Rådhus, med början klockan 14.00.

Stillfilm och flera intressanta föredragshållare, bl a red. o. författaren Bertil Falk, som tar upp ämnet teleportation och det s k Philadelphiaexperimentet.

Huvudtalare blir den internationellt kände professorn i parapsykologi Martin Johnson, som kommer att presentera ett nytt grundläggande metodologiskt och vetenskapsteoretiskt bidrag i UFO-frågan.

Riksstämman avslutas kl. 20.00 efter en två timmars fråge- och debattpanel där åhörarna bereds tillfälle att kasta sig in i diskussionen.

Arrangör: Riksorg. UFO-Sveriges Centralgrupp.

Entré 15 kronor. Förköp av biljetter senast 31 jan. på tel. 0221/310 25

Brev

René Descartes (1596—1650) hävdade att djuren helt saknar medvetenhet och känsla. Skriken från en katt ansågs jämförbara med gnisslet från ett rostigt hjul.

Det låter barockt, men hur är egentligen människans inställning till djuren idag?

Fortfarande accepteras de grymheter man finner upprörande när det gäller människor utan vidare när det gäller djur. Med vilken rätt förtrycker vi djuren?

I Underlägsna arter

Människan är intelligentare än djuren. Men vad skulle det innebära att tillskriva intellektuell överlägsenhet moralisk betydelse? Människor som inte står över djurens nivå, tex utvecklingsstörda, skulle kunna behandlas som djur, tvingas utföra tunga arbeten utan betalning, användas i experimentsyfte, och om de låg oss till last, avlivas.

Nej, det avgörande ur moralisk synpunkt är inte intelligensen, utan förmågan att uppleva lycka och lidande. Det grundläggande i en hållbar moral är att avskaffa lidande och främja lycka. I synnerhet har ingen rätt att plåga andra

för att främja egen lycka.

II Oförmåga att lida

Det är tänkbart att vårt intellekt höjer vår känslighet, och att våra upplevelser i vissa fall kan vara mera intensiva än djurens. Men smärtan är en funktion av nervsystemet, och särskilt de andra däggdjurens nervsystem liknar i hög grad vårt eget.

Hade inte djuren liknande reaktioner som vi, skulle vi inte ha något intresse av att experimentera med dem inom medicin och psykologi.

De symptom på rädsla och lidande som vi registrerar hos människor kan vi också se hos djur: skrik, darrningar, tarmtömning, försök att fly m m.

Vi är intellektuellt överlägsna djuren. Därför kan vi också ändra vårt förhållningssätt gentemot andra varelser på ett sätt som de inte kan.

Vi står inför en valsituation. För att leva gott behöver vi inte delta i förtrycket och dödandet av djur. Vi kan avstå från alla produkter tillverkade av djurdelar och äta vegetariskt.

Icke-våld predikas av de flesta religioner, ändå lyckas deras anhängare ofta bortse från att de själva förtrycker djur. En vördnad för allt liv är en förutsättning för andlig utveckling.

Stefan Troëng

Sven Magnusson

Det "övernaturliga" och vår världsbild

Sven Magnussons bok vittnar om hans tro på en kosmisk plan eller struktur. Men han är aldrig påstridig. Han låter läsaren själv bedöma vad han rapporterar om fenomen vid eller utanför naturvetenskapens nuvarande gränser.

Tord Hall i Svenska Dagbladet

Det övernaturliga för med sig många spekulationer. Sven Magnussons dämpade framställning bidrar till ytterligare förtroende för parapsykologin, en vetenskap som nu är "legal" och helt accepterad.

Torsten Söderling i Hallands Nyheter

Pris inb. 45:—

I varje bokhandel eller direkt från

ZINDERMANS FÖRLAG

Box 310, 401 25 Göteborg 1
Tel. 031/13 78 32

Kontakt

Jag, en gift 26-årig tjej, efterlyser för ömsesidig andlig stimulans, utveckling och stöd, sökande individer att utbyta tankar och erfarenheter med. Jag tror på en evig Gud inom varje människa och är öppen för bl a "religion", mystik, parapsykologi, naturupplevelser och vegetarisk livsföring, men framför allt för en ömsesidig formulering av den egna inre inspirationen.

Svar till "Livet i centrum", Sökaren f.v.b.

Trött på att söka? Trött på att svikas? Vet Du att svaret finns alldeles nära? Ett svar, på alla frågor. Ett svar, på allt sökande. Ett svar för alla, givet en gång för alla. Det svaret är Jesus. Tror Du det? Vill Du gärna tro det, men tvekar? Vill Du absolut inte tro det, och skrattar Du åt en sådan 'enkel' lösning? Ett så 'enkelt' svar. Men så enkel är sanningen. Du kan själv läsa Hans ord i Johannes 14:6. Skriv sedan till mig, om Du vill diskutera, polemisera eller bara nå ut till någon annan med dina tankar. Jag, som lovar att svara på alla brev, är 27 år och teol. stud.

Svar till "Jesus älskar Dig", Sökaren f.v.b.

Er det en kvinna som vil bli kjent med en mann på 24 år — 190 cm, fra Bergen, Norge? Er du som meg ensom, på leting etter lyset, men har vanskelig for å søke deg fram alene? Kanskje er det lettere når vi er to. Selv er jeg handverker, vegetarianer, vil bo på landet, interresert i org.biol. jordbruk, naturen, barn, Beethoven, Paganini, Vesaas. Er du et varmt menneske som føler for noe av dette, så skriv.

Svar till "Rune", Sökaren f.v.b.

Amerikan önskar träffa kvinna som är intresserad av esoteriska ämnen.

Svar till "Jupiter", Sökaren f.v.b.

Jag söker en ensam, snäll kvinna, helst i Stockholmstrakten, 30—40 år. Du bör vara stillsam och huslig, allvarlig men glad och positiv, intresserad av läsning och av Sökarens områden. Du bör ha enkla vanor och se mera till det inre än det yttre hos mannen.

Svar till "Palle", Sökaren f.v.b.

**Naturmedicin
Funktionik
Vibeke och Ole Saxe**

Diplom från
European College of Natural Medicine
Tidsb. 08/715 46 30
Trädgårdsvägen 5 B • 132 00 Saltsjö-Boo
Buss 412 från Slussen

Nu också mottagning på Körunda Säteri
Ösno tidsb. 0752/382 79 eller 08/715 46 30
örtterapi — ögondiagnos — reflexbehandling
akupunktur — övningsterapi — dietråd

BOKRECENSIONER

POUL BJERRES PSYKOSYNTES

"Själens födelse är ej en vetenskaplig angelägenhet. Utan intuitiv inlevelse kan man ej förhjälpa en människa fram till uppklärnande till välsignelse". Orden är Poul Bjerres och finns med i den antologi av artiklar och föredrag, som utgivits lagom till 100-årsminnet av Bjerres födelse år 1876, *Från psykoanalys till psykosyntes*, Natur och Kultur, 1976, 205 s, ca 50:-. (Citat s. 13)

Uppsatserna är samlade av idéhistorikerna Jan Bärmark och Ingemar Nilsson. De har också försett varje artikel med en inledande kommentar. Likaså har de skrivit en intressant inledning med en redogörelse för Bjerres personliga bakgrund och de grundläggande idéerna i hans uppfattning om psykoterapi. Utan dessa kommentarer hade det säkert varit mycket svårare för läsaren att sätta in Bjerres arbeten i ett naturligt historiskt perspektiv.

Bjerre var som en spegel i Sverige av viktiga strömningar inom psykologin i andra delar av Europa under 1900-talets första decennier. Han var en av de första att uppskatta Freuds nya idéer, som han mer eller mindre introducerade i Sverige, och han sällade sig också snabbt till dem, som inte nöjde sig med Freuds förenklingar utan strävade efter en mer mångsidig, öppen utveckling. En grundidé var att det inte räckte med ett enbart reduktivt analyserande utan att det viktigaste var ett konstruktivt "syntetiskt" synsätt. Mer än andra betonar Bjerre psykets självläkande förmåga och att psykoterapiens uppgift borde vara att släppa loss dessa självläkande tendenser.

Boken har mer än ett enbart historiskt intresse framför allt tack vare rikedom på fallbeskrivningar. Bjerre illustrerar ständigt med erfarenheter från sin praktik, vilket ger artiklarna en fast verklighetsförankring. Höjdpunkten i boken utgörs enligt min mening av den fullständiga och detaljerade skildringen av en patient med långvariga paranoidea vanföreställningar, som ges i en av artiklarna. Under ca 10 års tid hade hon känt sig förföljd på olika sätt och "intrigen" hade, som så ofta är fallet, bredd ut sig allt mer och mer. Paranoia anses vara ytterligt svårbehandlad, särskilt därför att terapeuten också snabbt brukar dras in i systemet av "förföljare" så att allt förtroende naturligtvis försvinner. Bjerres behandling förefaller synnerligen enkel. Han vann först patientens förtroende genom att lyssna på alla

hennes "bevis" och fortsatte sedan med att ge gradvis allt starkare suggestioner för att försöka rubba hennes övertygelse om de enskilda bevisens styrka. Av någon anledning lyckades han på så sätt att till slut skaka hela systemet i dess grundvalar då han kullkastade vissa särskilt viktiga "bevis" — och patienten blev frisk! Det låter nästan för bra för att vara sant och t ex Freud lär ha ansett det som ett förmodligen unikt fall, som knappast skulle upprepas. Märkligt nog kom inte ens Bjerre att upprepa framgången under de följande 10 åren av sin terapeutiska verksamhet; inte för att han misslyckades, utan för att det praktiskt taget aldrig kom någon mer patient med paranoia. Kanske är det en felaktig förutsättning att (neurotisk) paranoia i och för sig skulle vara mer svårbehandlad än andra neuroser, under förutsättning att patienten alls uppsöker en terapeut och inte omedelbart skräms iväg på grund av bristande förståelse. I Bjerres fall hade patienten egentligen inte sökt för sina vanföreställningar — vilka naturligtvis upplevdes som riktiga föreställningar — utan för struma, vilken satte ned hennes motståndskraft mot förföljarna...

Svårigheten att behandla all form av paranoia bör inte likställas med de likaledes stora svårigheterna att bota psykos. Bärmark & Nilsson förutsätter nämligen i sin kommentar att det rörde sig om en paranoid psykos. Detta behöver inte alls ha varit fallet, utan är t o m osannolikt, men frånvaron av den diskussionen eller distinktionen må kanske vara idéhistoriker förlåten.

Övriga artiklar behandlar bl a den tidiga psykoanalysen, utvecklingen av Bjerres psykoterapi i Sverige med särskild tonvikt på "psykosyntesen", hypnos samt behandling av tvångssymptom och boken avslutas med en presentation av Stiftelsen Vårstavi, som grundades av Bjerre.

Jan Bärmarks och Ingemar Nilssons antologi är som helhet ett förtjänstfullt arbete. Vi kommer säkert att få läsa mer av dessa herrar i framtiden, och att döma av deras insatser hittills lovar det att bli en både omväxlande och spännande läsning.

Nils Wiklund

INGRID FREDIN OM BJERRE

Poul Bjerres livssyn — Mänsklig helhet heter Ingrid Fredins bidrag till jubileumsårets utgivning (Bernes förlag, 134 sidor, pris ca 36:- inb.). Hon var mång-

årig vän till Bjerre, som själv bad henne skriva en bok om honom. Ett brev från 1947 återges, där han skriver: "Jag har ingen tanke på att någon annan än du skulle kunna skriva denna bok."

"En bok om Poul Bjerres budskap — om vår livskraft, kärlek och frigörelse" står det på titelbladet. Boken är mycket personligt skriven, på en blandning av prosa och prosalyrik. De första 42 sidorna upptas till största delen av en lång resonerande dikt av Ingrid Fredin, tydligen inspirerad av Bjerre. Sedan följer en presentation av huvudlinjerna i "Levnadssättet Bjerre", så som hon uppfattade det, med citat av Bjerres aforismer och dikter, och till slut en samling längre citat ur hans böcker. De är kommenterade av Ingrid Fredin, men så infogade i texten att det är svårt att se vad som är citat och vad som är kommentar.

Ingrid Fredin har under många år levt sig djupt in i Poul Bjerres tankevärld. Hon skriver bl a (sid. 43): "Han lämnade efter sig ett antal skrifter, och i dem kan man följa hur hans livsbild allt tydligare tar form. Den var inte färdig från början... i sin helhet förnimmer man den först när man tillägnat sig samtliga hans skrifter." Men förteckningen över Bjerres samtliga skrifter upptar 50 nummer varav många är böcker; det är inte så lätt att tillägna sig dem alla. Det är inte heller lätt för den med Bjerre obekante att ur denna bok få mer än en diffus förnimmelse av vad "levnadssättet Bjerre" står för. Den väsentliga behållningen av boken ger mig några av citaten från Bjerre, t ex:

"Jag tror att döden är just ingenting en stilla växling i ljusdunklets ring."

Nils-Olof Jacobson

HUMANEKOLOGI

Vad sätter en mänsklig varelse högst? Är det att vara frisk, få äta sund föda, dricka klart vatten, andas ren luft, sova ostört på natten, utbyta tankar och erfarenheter med andra människor, studera och få utföra ett meningsfullt arbete?

Eller är det att äga och bruka en massa föremål, berusa sig på olika sätt (t ex med höga hastigheter), smutsa ner vattnen, förtjocka luften och syssla med vad som helst, bara det ger pengar att göra sig än mer beroende av riskabel

teknik?

Frågan är inte orimlig. Titta bara på statistiska uppgifter, så ges det klara besked om vad de flesta föredrar, när de får möjlighet att välja. Till och med en systematiskt undergrävd hälsa vill man försöka återköpa med avancerade medicinska arrangemang, utan att behöva avstå från sjukdomsorsakerna.

Det är så lätt att utgå från sin egen situation som normal — "vi alla som har det så svårt att få det att räcka till det allra nödvändigaste". Men minsta eftertanke bör vara nog för att upptäcka skevheten i en sådan syn på verkligheten. Situationen för människorna i dagens industrialiserade stater är helt unik, en tillfällig epok, och kan på inget sätt bli tänkbar att uppnå för större delen av jordens befolkning.

Men när det gäller utvecklingen i stort har säkert många börjat förstå att vi är fartblinda. Och visst ligger det en tjuvning i att se hur högt man kan driva upp hastigheten utan att det händer en olycka? De flesta i Västerlandet tänker ju också "man lever bara en gång" — det är alltså lätt att lämna alla problem till barn och barnbarn att reda upp bäst de kan! Orientalen har som bekant traditionellt en annorlunda syn — där är den stora tragedin att det är så svårt att undkomma kretsloppet.

På samma sätt som inga träd får växa upp i himlen kan inga utvecklingskurvor fortsätta stiga mot höjden hur länge som helst. Skall vi då själva plana ut dem eller bara vänta och fortsätta tills vi på ett ytterst smärtsamt sätt slår huvudet i taket? Från biologisk synpunkt lever vi högt över våra tillgångar men har ändå vissa vaga förhoppningar om att slippa betala räkningen.

Mänskligheten av idag — fyra miljarder — klarar inte av livsmedelsförsörjningen. Av en miljard barn förutses 650 miljoner ej nå vuxen ålder på grund av undernäring eller bristsjukdomar. Men till Bukarest-konferensen 1974 räknades fram att jorden skulle kunna klara en befolkning av 48 miljarder, en häpnadsväckande siffra! Vattenbehovet — som man glömt — skulle vid sådan jordbruksproduktion vara större än 100 procent av allt tillgängligt vatten! Redan när det överstiger 10 procent är försörjningen problematisk. Vad skulle det vara för glädje med att driva fram en befolkning som bara kan ha något enda dygns fortbestånd?

I boken *Åter till verkligheten* (Zindermans, ca 50 kr) gör museichef Bengt Hubendick i ett trettiotal avsnitt på ett klart och lättfattligt språk ett stort svep över mänsklighetens biologiska situation. I en del avsnitt blir det detaljanalyser. Hur stora chanser har vi — och kanske allt djurliv på jorden — att överleva våra teknologiska ambitioner? Eller har vi ohjälpligt drabbats av "teknopati", en sjuklig tro på alltmer dras-

tiska tekniska lösningar av problemen, lösningar som för en biolog förefaller fullkomligt horribla?

Hubendick har hört rykten om att man i industridepartementet har fullt klart för sig att vi är inne på en i längden omöjlig kurs men också anser att det inte finns politisk mognad att ändra den, först måste svåra bakslag komma. Det är nog riktigt att alla bävar för att ta itu med de verkligt stora, för hela mänskligheten livsavgörande frågorna. Men visst är följsamheten stor när det gäller något som kan vara aktuellt för stunden? Ta t ex uppståndelsen kring asbestfaran i arbetsmiljön — då kunde det bli snabba åtgärder, även om det betyder att kampen mot den verkliga boven i dramat, tobaksrökningen, tills vidare hålls i skymundan. Och det är först nu när tvivel på kärnkraftens välsignelser börjar växa som oljans svåra försurningseffekter börjar påpekas t o m från myndigheter.

Hur mycket tänker vi över "enkla självklarheter"? Är det nödvändigt att färdas med enorma hastigheter? Vad får barnen idag för bild av verkligheten? Mat är något man hämtar från snabbköp, mjölk, smör, margarin något som finns i olika förpackningar. Kött kommer från kyldiskar. Vatten kan man få hur mycket som helst bara man öppnar en kran. Kroppsligt avfall spolas ner genom ett rör och "bara försvinner". Kanske leder denna omedvetenhet till prioriteringar som på sikt kan bli ödesdigra, befarar Hubendick. Humanismen med sitt begrepp "människan i centrum" har lämnat verkligheten, tagit bort vetenskapen om att människan är en del av naturen, aldrig helt kan frigöra sig från miljöberoendet, att ingå som en del i ett stort sammanhang.

Men Hubendick skulle säkert bli förvånad över hur en del av vad han skriver uppfattas på sina håll. Det finns vitt skilda åsikter om vad som är att "följa naturen" eller "uppfylla Guds vilja". Tveksamheten är också stor om det alls går eller ens är önskvärt att "hjälpa naturen". Större delen av vad vi menar med "historisk tid" har ändå kännetecknats av människans kamp mot naturen. Och det lär inte gå att övertyga u-ländernas invånare om farorna med teknisk utveckling, så länge de har långt större "naturliga" hot hängande över sig.

Indianhövdingen Seattle gav i ett underbart tal inför amerikanska federala regeringen 1854 uttryck för djup ekologisk insikt och vörndnad för naturen. Det finns en länk mellan alla skapade varelser! Men där civilisationen går fram tycks den urgamla visheten, uttryckt som Tat twam asi ("Det är du") försvinna, tillsammans med medvetandet att det inte bara gäller alla människor utan samhörigheten i hela naturen.

Bertil Nilsson

FÖR VEGETARISMEN

Per Ragnar är övertygad om det moraliskt riktiga i att vara vegetarian. Medkänsla med djuren leder honom till detta ställningstagande, men han framhåller också att det är hälsoriktigt att livnära sig av enbart vegetabilier (samt mjölk och produkter av mjölk). Dessutom slösar man med jordens tillgångar, om man föder upp djur för att de skall bli till människoföda; och med tanke på världssvälten är detta oförsvarbart.

Per har nu sammanställt en bok, *Därför är jag vegetarian* (Zindermans) där han själv och 25 andra, "helt vanliga svenskar", motiverar varför de valt att leva av vegetabilier. Det är en liten sympatisk skrift, där många skilda resonerang redovisas, ibland på ett mycket enkelt sätt.

En av bokens personer säger: "För ett par år sedan så tyckte många att det var lite larvigt med de här vanorna, men sa jag då att Per Ragnar också var det, så blev det plötsligt acceptabelt. För allting är ju bra som en skändis gör..."

Ett annat uttalande: "... Kände efter en tid att jag mådde bra av kosten, blev långsamt friskare och kände mig starkare än tidigare. När familjen så småningom märkte hur pigg jag blev av hälsokosten, ville dom förstås prova och nu lagar jag enbart vegetariskt."

Om jordens tillgångar, en mening: "Fem vegetarianer kan leva av den jordyta som går åt att föda en husmanskostare. Säd, potatis och sojabönor används att föda broiler, svin och kalvar åt oss, medan 500 miljoner av våra medmänniskor lever vid eller under svältgränsen."

Du, "köttätare", som känner att du kanske skulle behöva ompröva din inställning till födan, köp och läs Per Ragnar's bok! Där finns rikligt material för eftertanke.

Recept på flera vegetariska rätter finns också: purjosoppa, svampgryta, spenatpudding, pepparrotskorv m m.

SM

SPÖKHISTORIER

På senare år har professor Åke Ohlmarks givit ut flera samlingar spökhistorier: *Övernaturligt*, 1970, *Gengångare*, 1971, *Slottsspöken*, 1973, och *Andar och dödmansgastar*, 1974 (Tidens

förlag). Böckerna tycks av de flesta kritiker ha förbigåtts med tystnad. Kanske är det inte fint att recensera spökhistorier på tidningarnas kultursidor? Men det är synd, för det är faktiskt en svår konst att skriva spökhistorier, och Ohlmarks är en mästare i den konsten. Jag vet inte varför, men ofta när jag läste Ohlmarks berättelser, så associerade jag till en annan bok som kom för mycket länge sedan, nämligen Alfred Backmans klassiker *Från det okändas värld* (1911). Kanske är det därför att Ohlmarks, liksom Backman, vill göra sken av att historierna är autentiska. Ohlmarks berättar om egna upplevelser som han haft med spöken (man behöver ju inte tro honom om man inte vill), han berättar hårresande gamla legender (hela tiden mot en tidstrogen historisk bakgrund) och han drar sig inte ens för att citera ur det engelska SPR:s *Journal*. I boken *Slottsspöken* berättar han dessutom en kuslig historia som sägs vara hämtad ur John Björkhems efterlämnade arkiv. Så kanske har alla dessa historier en autentisk kärna. Men Ohlmarks broderar förstås tämligen fritt på historierna. Och det är ju inget fel i det, för det är *spökhistorier* han berättar: det är *underhållning*. Och en mycket underhållande underhållning, om uttrycket tillåts. Språket är genuin ohlmarksska: ett mustigt, lärdomsspäckat språk som inte har funnits före Ohlmarks och som ej heller kan komma att eftergöras. Var och en som tycker om spökhistorier borde glädjas åt dessa volymer. Böckerna är skickligt illustrerade med rysliga gas-tar och undersköna spök-mesdemoiselles av konstnären Hans Arnold. Och för den som har dålig syn kan tilläggas att böckerna är tryckta med stor stil.

Sven Rosén

AVHANDLING OM MASLOW

Jan Bärmark har blivit fil. dr på en avhandling om Abraham Maslow. Den heter *Världsbild och vetenskapsideal. Några ledande temata hos Abraham Maslow* och har lagts fram vid Avdelningen för Vetenskapsteori, Göteborgs Universitet.

Doktorsavhandlingar brukar inte tillhöra den lättaste eller lustigaste läsning man kan få tag på — och Bärmarks är inget undantag. Jag kan inte skryta med att ha läst hela avhandlingen, men jag har studerat och genomtänkt vissa partier av den och skall här bara referera ett litet avsnitt.

Under rubriken *Maslows forskningspsykologi* skriver författaren om olika typer av forskare med skilda förhållningssätt till sin forskning. En forskares val av ämne och hans sätt att angripa det styrs, sägs det, av hans grundläggande behov. Ty det är behoven som

präglar människors handlande. För en svältande människa är världen uppdelad i ätbart och oätbart. Och för en människa vars trygghetsbehov inte är tillfredsställt, blir allt ett sökande efter trygghet.

Hos många forskare är behovet av trygghet det dominerande. Dessa personer upptäcker eller skapar ingenting radikalt nytt. De följer gärna upp-trampade spår och skriver på ett sätt som tillfredsställer professorn eller publiken, de avstår från att visa självständighet och originalitet. De bedriver vad Thomas Kuhn kallar "normal vetenskap". (Se min bok "Det övernaturliga" och vår världsbild", s. 120—123!)

Den forskare som söker trygghet är ängslig och neurotisk, medan den "självförverkligande" forskaren huvudsakligen styrs av ett behov att finna sanningen, att göra nya upptäckter.

Även om man naturligtvis tror — detta är recensentens egna reflexioner — att alla forskare i sin personlighet har litet av både den "neurotiske trygghetssökaren" och den "självförverkligande" och oberoende sanningssökaren, men att proportionerna är olika hos olika personer, så är tankarna om vad som motiverar en forskare intressanta. Som bl a parapsykologiskt och ufo-logiskt intresserad tänker man på att motståndet mot dessa nya vetenskaper säkerligen till viss del kan förklaras av forskarnas rädsla att framträda som avvika-re i den vetenskapliga världen. De söker trygghet, både ekonomisk, social och mental. De har bl a förpliktelse mot sin familj, som de vill ge en god standard; och det är alltid skönt att vara i harmoni med sin omgivning, medan det innebär en påfrestning att skilja sig från den i grundläggande åsikter.

Maslow menar att det är behov av trygghet och säkerhet hos forskare som avgör en stor del av den vetenskap som bedrivs. Bärmark: "En disciplin som domineras av trygghetsmotiverade forskare tenderar att bli metodcentrerad text och stöter bort nyskapare."

Den trygghetssökande forskaren är en person "vars trygghetsbehov är större än behovet att växa." "För att kunna gå in i det okända fordras det alltså enligt Maslow att individen fått sitt behov av trygghet tillfredsställt."

För den trygghetssökande forskaren får forskningen, som yrke, bl a uppgiften att ge trygghet. "Det är viktigare att vara säker än att säga något intressant."

"Det är framför allt bland de icke neurotiska, bland de forskare som styrs av ett behov att växa, som de vetenskapliga revolutionärerna kan återfinnas." Den forskare som är fri från rädsla är djärvare i sin vetenskap och kan undersöka och teoretisera för sanningssökandets egen skull. Och givetvis har den typen av forskare större chanser att närma sig sanningen, tingens verkliga

natur. Den trygghetssökande forskaren blir blind för stora delar av problemkomplexet, som hans strävan till anpassning hindrar honom att bli varse.

Enligt Maslow förvanskar neurotiska faktorer forskarens uppfattning av verkligheten. Han blir selektiv i sina observationer.

"Den växtmotiverade forskaren närmar sig Maslows människoideal, den självförverkligade människan. Den växtmotiverade forskaren — liksom den självförverkligande människan — är inifrånstyrd, självständig, intuitiv, kreativ osv. Den växtmotiverade forskaren har vad A. Roe karakteriserat som ett starkt ego. Roe menar att detta är en utmärkande egenskap hos framgångsrika forskare."

Hur forskare betar sig inför uppgifter som de ställs inför är en intressant och viktig fråga. Man skall ju inte tro att det är ideell strävan efter sanning som alltid driver en vetenskapsman. Det är hans personlighetsdrag som avgör inriktningen av hans arbete. Hans egna konflikter och behov bestämmer arten av hans uppmärksamhet.

Bärmark skriver att den idealiska inställningen är vad Krishnamurti benämner *villkorlös uppmärksamhet*.

"Den neurotiska forskaren är vad Maslow kallar 'jag-centrerad', oförmögen att koppla bort sig själv, sin egen position i förhållande till det han studerar. Den 'jag-centrerade' forskaren styrs av inre konflikter och är i viss mening innesluten i en privat värld. Detta i kontrast till den 'problemcentrerade' forskaren som genom att ha löst sina inre konflikter kan låta forskningsobjektet uppta hela uppmärksamheten. Han kan vara öppen för forskningsuppgiftens objektiva krav. Ju närmare forskaren kommer idealet av självförverkligande, frihet från inre konflikter, desto större förmåga att uppfatta verkligheten får han, desto säkrare perception."

SM

SÖKARENS BOKKLUBB HAR TYVÄRR UPPHÖRT

Sven Magnusson

"Flygande tefat" ... vad säger vetenskapen?

Pris 45:— inkl. moms
I varje bokhandel eller direkt från

Zindermans förlag
Box 310
401 25 Göteborg 1
Tel. 031/13 78 32

SÖKARENS FÖRLAG

Till priserna kommer moms och porto.

JAGETS ELD • DÉNIS LINDBOHR

Detta är en bok om reinkarnation. Författaren minns att han har levt förut — innan han 1927 blev född som Dénis Lindbohm i staden Tranås. Med annan yttre identitet har han upplevt sol och blod, ljus och mörker; han har dödat och blivit dödad, levt i främmande världar under andra himlar än vår. Men strax innan han blev den han nu är, var han i fyra år den lilla skånska flickan Esta, tills hon dog i spanska sjukan 1918.

"Jagets eld" är en kuslig bok — och den är fängslande, intelligent, utmanande. Från författarens sida är det han berättar inte fiktion utan djupaste allvar — så ta honom på allvar! "Fallet Dénis Lindbohm" är inget problem på lätsas så som en detektivroman, utan det är verklig livsgåta — en som angår oss alla.

Är reinkarnationsläran sann — föds vi alla till ständigt nya liv? Är inte den så kallade döden slutet för oss? Dénis Lindbohm säger: "Mitt jag är odödligt — och så är också Ditt — ty vi är alla lika, vi är kosmiska resenärer: världsalltet är vårt hem."

Efterskrift av med.lic. Nils-Olof Jacobson.

Utkom 1971. Kr. 13:50.

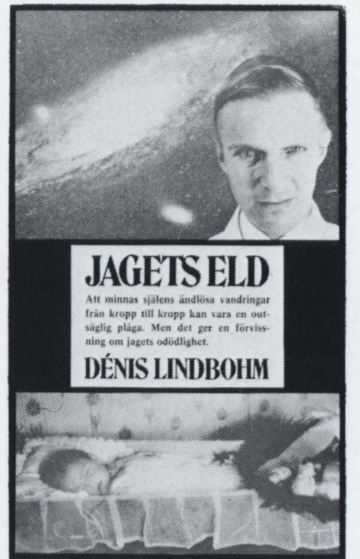
VÅR TIDS MIRAKLER

En samling fängslande artiklar och berättelser av olika skribenter — mest om det s. k. övernaturliga, som parapsykologin studerar. Ingen religiös förkunnelse, men utgivaren påstår att "det är en värld av andliga krafter vi lever i". — Ett urval ur SÖKAREN, årgångarna 1964—1967. 140 sidor. Ur innehållet:

"Mirakelmannen från Utrecht"
Välsignande som vetenskap
Sökande efter det högre jaget
Undermedvetandets makt
Guds redskap Kathryn Kuhlman
Psykiska upplevelser i gruva
Helande ande
De döda berättar
Att göra det omöjliga möjligt
Meditation i öst och väst
Ett fall av återfödelse?

Utkom 1969. Kr 16:50

INTRESSANT
LITTERATUR

BIRGIT LANGE: JORDSKRED?

Är det skönt att dö? frågar Birgit Lange i en av kapitelrubrikerna i denna bok. Hon diskuterar spörmålet i anslutning till en märklig och ej så ovanlig upplevelse som beskrivs i parapsykologisk litteratur: att med sitt medvetande befinna sig utanför den fysiska kroppen.

Automatisk skrift är ett gåtfullt fenomen som den psykiska forskningen väl känner till i dess yttre ringar. Det behandlas här i ett kapitel under rubriken "Vad är inspiration?". Frågan skulle också ha kunnat ställas så: Står vi i förbindelse med osynliga väsen?

Den österländska återfödelse läran är aktuell för många parapsykologer, bl. a. för professor Ian Stevenson vid Virginiauniversitetet, USA. Han har skrivit ett stort och lovordat arbete om fall som tyder på reinkarnation. Birgit Lange berättar om bokens innehåll och resonerar om vad som där anförs.

Utkom 1969. Kr 12:50

Sökarens Förlag, Box 3063, 103 61 Stockholm 3.

MOT EN NY ÅRGÅNG

Adskillige tidsskrifter opererer i det spændende, mangesidede stofområde "medlem himmel og jord". Det bedste af slagsen i Skandinavien er afgjort "Sökaren", der udgives i Stockholm og udkommer med ti illustrerede numre om året. — Meget af indholdet kunne friste til sensationsskriverier, men det er karakteristisk for "Sökaren" at holdningen i hvert eneste nummer er afslappet og nøgtern. — Man bevæger sig nok i de højere luftlag, men slipper aldrig jordforbindelsen.

Ur en artikel av Ulf Gudmundsen i den danske tidningen Vestkysten

Vår tidskrifts 13:e årgång är nu avslutad. Till cirka 3 050 betalande prenumeranter har vi i år sänt ut bladet — samt till bortemot 100 adresser med friex. Lösnummerförsäljningen har varit omkring 100, mest genom bokhandeln Vattumannen i Stockholm. Det är nu tredje året vi ligger kring 3 000 i såld upplaga. Och större än så har vi aldrig varit.

Ett inbetalningskort följer med detta nummer. Som vanligt går det ut med hela upplagan, som distribueras från tryckeriet i Borås. De som vet att de har friex. eller redan har betalt, skall inte uppfatta inbetalningsavin som en påminnelse. Om någon är oklar över om prenumerationen är betald, så kan red. kolla i registret.

Det är roligt om många snabbt går glada i hågen till posten och förnyar abonnemanget. (Så reducerar vi också de extrautgifter som påminnelserna innebär.)

Sökandet efter sanning fortsätter alltså nästa år! Vi avser att ge ut 10 num-

mer av en 32-sidig tidning, packad med angelägen läsning. Men vi behöver, av ekonomiska skäl, komma upp en bra bit över 3 000 i upplaga, om inte antalet nummer per år skall få minskas eller sidantalet skäras ned. — Våra resurser är begränsade, men om vi inte hade samhällets stöd, vore resurserna 15 000 kronor mindre, ty så mycket slantar fick Sökaren i grundbidrag från Statens Kulturråd för innevarande år.

Nils-Olof Jacobson, som i tre år ingått i vår redaktion och tidigare varit knuten till tidningen som konsult, försvinner nu "ur redaktionsrutan". Han går alltmer in för sin yrkesverksamhet som psykiater, och har därför mindre tid än förut för arbete inom Sökarens områden men räknar med att medverka här även i fortsättningen.

För övrigt förekommer i denna tidning, som ni märkt, ständigt nya medarbetare. Vi brukar inte alltid samma "pennor". Nya namn under året har varit Reima Kampman, Hans Hof, Eli-

sabeth Wivner-Blom, Thorvald Bertelsen, Bengt Bonaeus, Perttu S. Kortelainen, Peter R. Meyer, Hans Granqvist, Pia Ringstrand, Kaj Alvestrand, Göran Brusewitz, Per Schmeling, Ove Johnsson, Ulf Gudmundsen, Margareta Sundgren-Danell och Surya Green, som alla skrivit originalartiklar. Dessutom har några nya bokrecensenter, diktförfattare och tecknare dykt upp.

1977 får vi säkerligen också se en bunt nya sökare-namn i våra spalter — samt gamla, välkända, starka namn.

Så följ med oss även i fortsättningen och håll er informerade om vad som sker på det fria sanningsökandets område! Vi inför ju inte bara artiklar med beskrivningar av idéer, rörelser, utan även rikligt med adresser som är av värde för den som söker. Och vår bokrecensionsavdelning tipsar om böcker att läsa.

Tack för intresset under 1976!

SM

SÖKAREN

Nr 10 1976 Årgång 13

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Postgiro: 70 60 47-8

Bankgiro: 372-8128

Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

I redaktionen: Nils-Olof Jacobson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB, Borås, 1976

ISSN 0038-0504

PRENUMERATIONSPRISER:

Helår (10 nr) 45:— (1977 52:—)

Halvår 24:— (1977 28:—)

Annonspriser (moms tillkommer):

Helsida 500:—, halvsida 300:—, småannonser 10:— per spalt-cm men minst 30:—.

INNEHÅLL:

"Glädjens väg" 2

Anna C. Bornstein:

En lärare och hans elever 5

Scott Hill:

Hans Bender intervjuas 8

Bertil Nilsson:

Att lyssna på sig själv 12

Örjan Björkhem:

Den ensamma resan 14

Örjan Björkhem:

Himmelens portar 16

Per Ragnar:

Reflexioner 17

Ola Gustavsson:

Vad är Joula? 18

Illusionist förbluffar

parapsykologer 22

Bokrecensioner 28

Inbetalningskort medföljer

SÖKAREN

SÖKAREN:

Redaktionen önskar att alla medlemmar (in- och utländska) som inte har betalt för sitt nummer till SÖKAREN, 103 61 Stockholm 3, betalar detta senast 15/10 1976.

INNEHÅLL:

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

Ensam Nattvardsgäst

BHAKTI-YOGA

Av Swami Nityananda

En av världens största läroverk för Bhakti-Yoga, som är en av de mest omfattande och djupa av de olika yoga-systemen, är nu utgivet i en serie av tio nummer. Den första delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den andra delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den tredje delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den fjärde delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den femte delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den sjätte delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den sjuende delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den åttonde delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den nionde delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer. Den tionde delen, som är en introduktion till Bhakti-Yoga, är utgivet i en serie av tio nummer.

Nr 1

1964

Årgång 1

Litensnummer: 1-75

Sökarens första nummer, 1964.